

BISDOM ROTTERDAM

Analecta

Januari Februari Maart 2012

April Mei Juni 2012

jaargang 57
nummer 1-2

BRIEF

Begeleidend schrijven van de bisschoppen van Nederland bij de brief over het ‘waardig communiceren’

Aan de rooms-katholieke gelovigen van Nederland,

Het hoogfeest van Sacramentsdag, van het Heilig Sacrament van het Lichaam en Bloed van Christus, is een goede gelegenheid om de aandacht te vestigen op de betekenis van het sacrament van de eucharistie, het communiceren en op de aan dit sacrament verschuldigde eerbied.

Zo hebben de Nederlandse bisschoppen in 2008 bij gelegenheid van dit hoogfeest in een brief over de viering van het sacrament van de eucharistie een aantal behartenswaardige aanbevelingen verwoord over de concrete wijze waarop de eucharistieviering gestalte dient te krijgen, alsook over het communiceren in en buiten de H. Mis. Daarin werd ook kort gesproken over de vereiste gesteldheid van de gelovige om te communiceren (nr. 7).

De Nederlandse Bisschoppen willen nu daarbij aansluiten en naar aanleiding van Sacramentsdag van dit jaar (10 juni 2012) een nadere toelichting geven. Dit gebeurt tegelijk met het oog op het komende jaar van het geloof (van 11 oktober 2012 tot 24 november 2013) als herdenking van het feit dat 50 jaar geleden het Tweede Vaticaans Concilie begon.

De Nederlandse bisschoppen willen onderstrepen dat de eucharistie als bron en hoogtepunt van het hele leven van de Kerk en van de gelovigen alle geloof en respect verdient. Daarom geven zij graag in een apart, hierbij aansluitend schrijven een toelichting bij een aantal aspecten van het waardig communiceren.

De bisschoppen van Nederland

Utrecht, 10 juni 2012

BRIEF

van de Nederlandse bisschoppen b.g.v. Sacramentsdag 2012

Het kostbaarste geschenk van de Kerk is de eucharistie, de oorsprong en het hoogtepunt van heel het christelijk leven (Lumen Gentium 11). In de communie ontvangen wij ‘het brood uit de hemel’ en ‘de beker van het heil’, het Lichaam en Bloed van Christus die zich heeft overgeleverd ‘ten bate van het leven der wereld’ (Joh. 6,51), zoals de Catechismus van de Katholieke Kerk zegt (CKK 1355). Daarbij wordt verwezen naar de H. Justinus, die in het midden van de tweede eeuw schreef: *“Niemand anders mag hieraan deelhebben dan hij die gelooft dat onze leer waar is, die gedompeld is in het bad tot vergeving van de zonden en tot wedergeboorte, en die leeft volgens de voorschriften van Christus”* (Justinus, Apol. I, 66).

Enkele jaren geleden hebben de Nederlandse bisschoppen in een drietal brieven gewezen op de betekenis van de eucharistie en op bijzondere aandachtspunten voor de liturgische praktijk. Dit gebeurde door hun begeleidend schrijven van 24 juni 2004 bij de instructie ‘Redemptionis sacramentum’ (Liturgische Documentatie, nr. 3, 2004, p. 195-199), door de adventsbrief van 2007 en de brief bij Sacramentsdag 2008 (Liturgische Documentatie, nr. 5, 2008, p. 137-152).

We moeten constateren, dat in onze tijd het geloof van de rooms-katholieke Kerk in de eucharistie en de daaruit voortvloeiende vereisten van de morele levenswijze door menige gedoopte helaas niet worden gedeeld. De bisschoppen van Nederland voelen zich daarom genoodzaakt helderheid te geven over enkele punten, met name in verband met het communiceren.

Voor het ontvangen van de heilige Communie is de juiste gesteldheid vereist,¹ nl. door het doopsel toebehoren tot de RK Kerk, het volledig delen van het geloof van deze Kerk in de eucharistie, en een levenswijze die niet in

1 Pius X, Sacra Tridentina Synodus, 16 december 1905: *“... niemand die in staat van genade is en met een juiste en vrome gesteldheid (recta piaque mente) de heilige tafel nadert, mag vandaar geweigerd worden. De juiste gesteldheid bestaat daarin dat wie tot de tafel des Heren nadert, dit niet doet uit gewoonte, uit praalzucht of omwille van menselijk opzicht, maar met de bedoeling God te behagen, zich meer in liefde met Hem te verenigen en met dit goddelijk geneesmiddel de eigen zwakheden en fouten te verhelpen”*.

tegenspraak is met de heiligheid van het Sacrament. Onder dit laatste wordt verstaan: geen zware kerkelijke straf opgelopen hebben, noch halsstarrig volharden in een zware zonde die bekend is (zie CIC 915).

Daarnaast geldt dat wie zich van iets bewust is, dat volgens de leer van de Kerk een zware zonde is, d.w.z. wanneer de persoonlijke band met God en de Kerk heel ernstig verstoord is, mag zonder voorafgaande sacramentele belijdenis niet communiceren (zie CIC 916). In zo'n situatie zou de nauwe verbondenheid met Christus en het deelhebben aan het ene lichaam van de Kerk door te communiceren, slechts bedrieglijke schijn zijn: *“Wie op onwaardige wijze het brood eet of de beker van de Heer drinkt, bezondigt zich aan het Lichaam en Bloed des Heren”* (1Kor 1:27). Het ontvangen van de heilige Communie brengt niet alleen een verbondenheid met Christus en de Kerk tot stand, maar veronderstelt die ook.

Er kunnen zich bepaalde situaties voordoen waarbij overwogen moet worden om in plaats van een eucharistieviering alleen een viering van het woord van God te houden zonder uitreiking van de communie. Wij willen in herinnering roepen wat paus Benedictus XVI daarover schreef in zijn postsynodaal schrijven ‘Sacramentum caritatis’ van 22 februari 2007 (nr. 50): *“Een pastoraal probleem waarop men heden ten dage vaak stuit, is het feit dat bij bepaalde gelegenheden zoals bijvoorbeeld een eucharistieviering bij een huwelijk, een uitvaart of iets dergelijks, behalve de praktiserende gelovigen ook anderen bij de viering aanwezig zijn die mogelijk al jarenlang de communie niet hebben ontvangen of die zich wellicht in levensomstandigheden bevinden waardoor ze de sacramenten niet kunnen ontvangen. Bij andere gelegenheden zijn leden van andere christelijke denominaties of zelfs van andere godsdiensten aanwezig. Soortgelijke omstandigheden doen zich ook voor in kerken die – in het bijzonder in toeristische steden – het doel van grote stromen bezoekers zijn. Het is duidelijk dat er dan mogelijkheden gevonden moeten worden om iedereen kort en doeltreffend de betekenis van de sacramentele communie en de voorwaarden om deze te kunnen ontvangen in herinnering te roepen. In situaties waar de noodzakelijke verduidelijking met betrekking tot de betekenis van de eucharistie niet gegarandeerd kan worden, moet overwogen worden in hoeverre het beter is in plaats van een eucharistieviering een woorddienst te houden”*.

In dergelijke omstandigheden lijkt het - buiten de zondag - in menig geval inderdaad beter om in plaats van een eucharistieviering een woorddienst

(zonder communie-uitreiking) te houden.

Waar bij bepaalde gelegenheden tijdens de eucharistieviering de communie niet kan worden uitgereikt, zullen de trouwe kerkgangers er ongetwijfeld begrip voor weten op te brengen, dat de voorkeur gegeven moet worden aan alleen een geestelijke communie, d.w.z., zich in stil gebed verenigen met de Heer. Wanneer in dergelijke situaties wel de communie wordt uitgereikt, bevelen wij het gebruik aan van de korte toelichting voorafgaand aan het communiceren, zoals gegeven in de tekstmodellen bij onze brief van Sacramentsdag 2008.

Een bijzonder geval doet zich voor, wanneer mensen zich presenteren om de communie te ontvangen om oneigenlijke doeleinden, met name om een demonstratieve reden. Wanneer groepen of vertegenwoordigers van groeperingen om zulke reden in de eucharistie aanwezig zijn, mag in die viering de communie niet worden uitgedeeld. Om demonstratieve redenen de eucharistie willen ontvangen getuigt niet van hoogachting voor en van een onderkennen van de waardigheid van dit sacrament. De kerkvader Augustinus schreef al in de oudheid over het al dan niet te communie gaan: *“Het enige wat deze Spijs niet verdraagt, is minachting”* (Augustinus, De sermone Domini in Monte. II. 7, 26, - PL 34, 1280). *“Het is onaanvaardbaar dat personen of groeperingen uit demonstratief oogmerk de heilige Communie wensen te ontvangen”*, aldus een eerdere verklaring van de Nederlandse bisschoppen van 1987.²

Soms moeten wij ons uit respect onthouden van het sacrament van de eucharistie. Wie niet te communie kan gaan, kan toch naar de kerk komen om in gemeenschappelijk gebed en in het luisteren naar Gods Woord samen met anderen het geloof te vieren.

2 Persdienst aartsbisdom Utrecht, 1987: *“Er mag geen enkele twijfel over bestaan, dat de gezamenlijke bisschoppen van Nederland iedere actie van welke belangengroepering dan ook, die de viering van de heilige liturgie, met name het ontvangen van de heilige communie, misbruikt om haar eigen doelstellingen te verwerkelijken, volstrekt afwijzen. De heilige liturgie wordt als eredienst aan God miskend, wanneer ze gebruikt wordt als instrument in een eigen strategie. Behalve uit eerbied aan de eucharistie verschuldigd moet een dergelijke handelwijze ook worden afgewezen uit respect voor de parochies, die overvallen worden door acties, waar ze niet om gevraagd hebben, waarin ze niet participeren en waardoor haar liturgische viering wordt verstoord”*, zie: Informatiebulletin 121, 15 (1987) 459-460.

De eerbied en zorg voor het Heilig Lichaam van Christus vragen dat wij alles in het werk stellen, opdat de geloofsgemeenschap de Heer van ons bestaan daadwerkelijk in eerbied kan ontvangen. Of met de woorden uit ons schrijven van 2004: *“Wij dienen de eucharistie als bron van Kerk-zijn helder en zuiver te houden. Niet alleen met het oog op de Kerk van nu, maar ook met het oog op latere generaties. De eucharistie is immers niet ons bezit, maar een gave die ons door de Heer is toevertrouwd. Wanneer wij met deze gave van de Heer onzorgvuldig omgaan, legt dat een hypotheek op de toekomst.”*

Bidden wij dat iedere katholiek steeds het Lichaam van Christus in diep geloof en met een daaraan beantwoordende levenswijze kan ontvangen.

De bisschoppen van Nederland

Utrecht, 10 juni 2012

PERSBERICHT

Katholieke Kerk publiceert openbare jaarrapportage inzake seksueel misbruik

Utrecht/'s-Hertogenbosch, 28 september 2012

Op 28 september publiceerde de heer Deetman, voorzitter van de voormalige Onderzoekscommissie naar seksueel misbruik van minderjarigen in de Rooms-Katholieke Kerk, zijn eerste rapportage over de uitvoering van de aanbevelingen van de voormalige onderzoekscommissie. Daarvoor werd de eerste openbare jaarrapportage van de bisschoppen en hogere oversten aan de heer Deetman aangereikt.

Openbare verantwoording

De jaarlijkse openbare rapportage geschiedt conform de aanbevelingen van de Onderzoekscommissie. (“Over de inspanningen om met slachtoffers en anderen laagdrempelig bij te dragen aan erkenning, hulp, genoegdoening en nazorg leggen bisschoppen en hogere oversten gezamenlijk in een jaarlijks verslag in het openbaar verantwoording af.” Aanbevelingen, Eindrapport Onderzoekscommissie 1A.) Hij komt voort uit de aanbevelingen van de voormalige Onderzoekscommissie, en kan ook door de voormalige Onderzoekscommissie worden getoetst.

Rapportage van belang

Op verzoek van de Bisschoppenconferentie en de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) begeleidde de landelijke Contactgroep, die werd opgericht begin 2012, de eerste openbare rapportage over seksueel misbruik van minderjarigen. Mgr. J. van den Hende is voorzitter van de Contactgroep. Hij zegt: “Het is van belang dat middels monitoring duidelijk wordt hoe de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland het delicate probleem van het seksueel misbruik van minderjarigen aanpakt.”

Wat slachtoffers is overkomen en aangedaan kan helaas niet meer ongedaan worden gemaakt, maar de Katholieke Kerk is zich ten volle bewust van haar verantwoordelijkheid om het aangedane leed te erkennen, genoegdoening te bieden en hulp te laten verlenen. Dit komt tot uitdrukking in persoonlijke contacten met slachtoffers en vertegenwoordigende organisaties van slachtoffers, en in allerlei voorzieningen die worden ingezet.

De eerste rapportage

De rapportage werd op 5 juni 2012 aangeboden door de Contactgroep aan de heer Deetman en wordt nu op dezelfde dag als de monitoring van de heer Deetman openbaar gemaakt. De rapportage van de bisdommen en de ordes en congregaties kan worden gedownload op de website van de Kerkprovincie (www.rkkerk.nl) en de website van de KNR (www.knr.nl).

Voor de rapportage leverden afzonderlijke bisdommen en hogere oversten de informatie aan. Daarnaast is in de rapportage informatie opgenomen die landelijk beleid betreft. De periode die deze eerste jaarrapportage beslaat is maart 2010 - mei 2012.

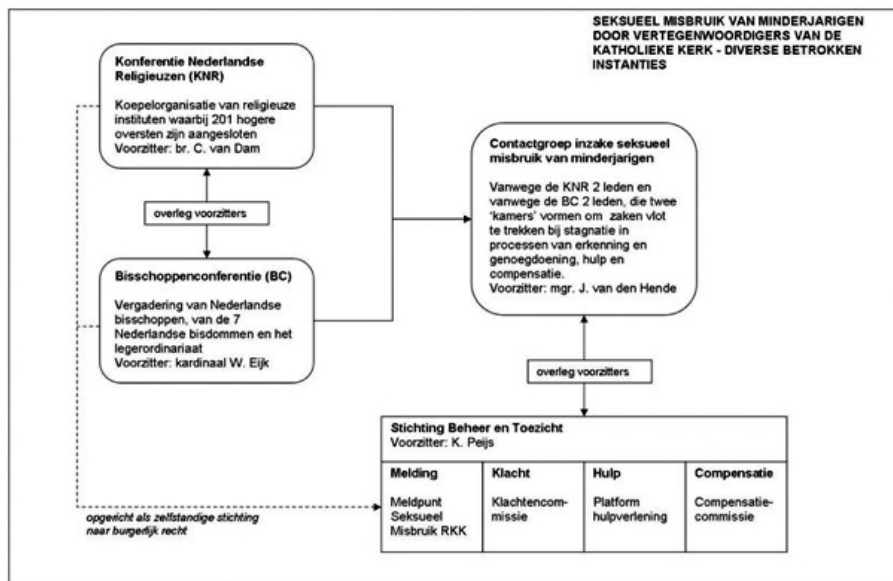
Overige reacties

Een inhoudelijke reactie op de monitoring van de heer Deetman volgt wanneer de Bisschoppenconferentie en de KNR hierover hebben kunnen spreken.

De stichting Beheer en Toezicht, die onder meer het Meldpunt Seksueel Misbruik RKK aanstuurt, doet als onafhankelijke instelling zelfstandig verslag.

De landelijke Contactgroep is een aanspreekpunt namens de bisdommen en de ordes/congregaties voor mensen die als minderjarige slachtoffer werden van seksueel misbruik door een vertegenwoordiger van de Katholieke Kerk. De gesprekken van de Contactgroep komen niet in de plaats van eventuele gesprekken van bisschoppen en religieuzen met slachtoffers en slachtoffergroepen. De Contactgroep werkt aanvullend en kan worden gezien als een vangnet voor slachtoffers en slachtoffergroepen als stagnatie optreedt in processen van erkenning en herstel.

Zie voor de diverse betrokken instellingen het overzicht van betrokken instanties, dat werd opgenomen in de eerste jaarrapportage van de bisschoppen en hogere oversten.

VOORWOORD

van Mgr. J.H.J. van den Hende bij de eerste openbare jaarrapportage inzake seksueel misbruik

Voor u ligt de eerste jaarrapportage van de Nederlandse bisdommen en ordes en congregaties. Via een jaarlijkse rapportage, die wordt gemonitord door de heer Deetman, legt de Rooms-Katholieke Kerk verantwoording af van de stappen die worden gezet in contact met mensen die als minderjarige slachtoffer werden van seksueel misbruik, met het oog op erkenning en genoegdoening.

Het zijn moeilijke tijden voor iedereen die te maken heeft met het seksueel misbruik van minderjarigen. Dit realiseerden we ons opnieuw heel sterk bij de presentatie van het Eindrapport van de Onderzoekscommissie door de heer Deetman. Allereerst voor slachtoffers, bij wie boosheid en verdriet sterk naar boven komen, soms na vele jaren te hebben gezweven.

Elke keer dat na maart 2010 nieuwe feiten rond misbruik bekend werden, werden mensen die door het misbruik waren beschadigd gekwetst. En telkens ook als er zaken niet goed gaan in processen om te komen tot herstel en genoegdoening, doen oude wonden pijn, wordt genezing bemoeilijkt.

Ook voor allen die betrokken zijn bij de Katholieke Kerk als zodanig zijn het moeilijke tijden, omdat we onder ogen moeten zien wat mensen van de Kerk kinderen hebben aangedaan. Door het misbruik zijn jonge mensen beschadigd, hetgeen een grove schending is van de integriteit en de waardigheid van de menselijke persoon.

Het probleem van gepleegd seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk, heeft dagelijks invloed op het werk van vele kerkelijke mensen. De heer Deetman typeerde de werkzaamheden van de Onderzoekscommissie tijdens de perspresentatie van het eindrapport op 16 december 2011 als “triest en frustrerend werk, omdat de feiten niet ongedaan kunnen worden gemaakt.” Deze emotie zien we ook bij onze medewerkers, die de zorg voor kinderen en slachtoffers van misbruik oprecht zijn toegedaan.

We moeten erkennen wat zich binnen onze eigen gelederen heeft afgespeeld. Dit is niet eenvoudig, omdat het zwarte bladzijden zijn in de geschiedenis van

onze kerkgemeenschap. Wanneer mensen van de Kerk zich schuldig maken aan seksueel misbruik dan is dat een grove schending van de waardigheid van het kind als persoon, een schending ook van het vertrouwen dat mensen terecht stellen in de Kerk, een schending van het celibaat waaraan priesters en religieuzen gehouden zijn, een misbruik ook van de positie die een priester of religieus heeft.

De jaarlijkse rapportage die bisschoppen en hogere oversten uit moeten brengen aan de heer Deetman beoogt goed zicht te geven op de oprechte zorg die we hebben voor slachtoffers en op de zorgvuldigheid in onze procedures van erkenning en genoegdoening. We spannen ons in voor openbaarheid en transparantie jegens slachtoffers van seksueel misbruik en hun familieleden.

Wat telt is wat we voor slachtoffers kunnen betekenen. Daaraan wil deze jaarrapportage ondersteunend zijn. Bisdommen en ordes en congregaties hebben hun best gedaan om informatie aan te reiken om de heer Deetman te informeren. Samen met andere rapportages die de heer Deetman verzamelt, ontstaat zo hopelijk een goed beeld van de wijze waarop de Rooms-Katholieke Kerk zich inspant voor erkenning en genoegdoening, hulp, compensatie. We staan open voor kritiek en verbeteringen die nodig zijn. We denken niet licht over hetgeen door misbruik in mensenlevens is gebeurd.

De trieste constatering dat de feiten niet ongedaan kunnen worden gemaakt, tekent alle verbeteringen die we in onze organisatie doorvoerden en zullen doorvoeren. Maar ik hoop dat dit ons niet ontmoedigt om steeds het goede te doen met het oog op de slachtoffers, en steeds het goede te blijven kiezen om zo goed mogelijk recht te doen aan slachtoffers.

De samenleving, die geschokt is door wat zich binnen de Kerk kon afspelen, vraagt om herstel van vertrouwen. Of, zoals de heer Deetman met de Onderzoekscommissie aangeeft in het Eindrapport, om een passende reactie die voldoening geeft aan iedereen die door het misbruik van minderjarigen geraakt is.

We beseffen dat we als Kerk tekort zijn geschoten, we beseffen dat onze zorg voor slachtoffers altijd beter kan en we beseffen dat processen om te komen tot erkenning en genoegdoening altijd vergezeld moeten gaan van

onze oprechte betrokkenheid op de concrete personen die geraakt zijn door het seksueel misbruik.

Daarbij kunnen we niet vooruitlopen op vergeving die slachtoffers ons ooit nog zouden willen schenken, want slachtoffers kunnen wellicht het hun aangedane leed niet vergeven. Hoezeer wij ook hopen vergeven te worden.

Mgr. J.H.J. van den Hende

Voorzitter van de Contactgroep inzake seksueel misbruik van minderjarigen

HOMILIE

**van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende in de Chrismaviering, op 4 april 2012
in de HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal**

Broeders en zusters,

Zo mag ik u noemen, niet omdat we dezelfde achternaam hebben, of uit hetzelfde huis afkomstig zijn, maar omdat de Heer het is, die ons door de doop met elkaar verbindt. We zijn een familie op basis van onze verbondenheid in geloof met de persoon van Jezus Christus. Heel prominent is daarom hier in het midden van de kerk een altaar, teken van de Heer die onze hoeksteen is (cfr. Hand. 4, 11-13).

Bij uitstek is de Chrismamis een gebeurtenis om samen te vieren als familie van de Heer, in bisdomverband. Het is een voorrecht dat we deze Chrismamis met elkaar mogen vieren hier in de kathedraal. Ik besef dat u uit alle hoeken van ons bisdom gekomen bent. Tegen het drukke verkeer in, heeft u het er voor over om hier samen te komen rond de Heer.

De viering van de Eucharistie is een bron en hoogtepunt (cfr. Vaticanum II, Sacrosanctum Concilium nr. 10; Lumen Gentium nr. 11) omdat de Heer bij ons komt en ons geeft wat we nodig hebben, Hij is de gastheer en tegelijkertijd ons voedsel. Maar heel bijzonder is toch wel de Chrismamis, een diocesane viering bij uitstek. We komen samen rond de Heer om de eucharistie te vieren, en we zegenen de oliën en we wijden het Chrisma om op vele plekken later in ons bisdom aan mensen in de viering van de sacramenten Christus nabij te brengen.

Het houdt niet op bij het feit dat wij familie zijn door de doop. We mogen verder groeien in onze band met Christus en elkaar, we zijn ons ervan bewust dat we steeds opnieuw vernieuwing en verdieping nodig hebben om, als deel van de familie van de Heer, enthousiast te blijven en vol van Hem te zijn om steeds opnieuw ook anderen te laten delen in ons geloof.

We zijn hier bijeen met alle geledingen van ons bisdom. Dat is een groot goed. Natuurlijk weten wij, als wij in onze eigen parochie zijn, dat we verbonden zijn met alle geloofsgemeenschappen van ons bisdom, met alle kerken en kapellen. Maar het is ook goed dat we dat ieder jaar bij uitstek in de Chrismamis zichtbaar

maken. Vandaag is het voor mij de eerste keer om in uw midden de Chrismamis te vieren. Vorig jaar, toen nog als bisschop van Breda in Zeeuws Vlaanderen (Kloosterzande) zei ik fluisterend tegen de ceremoniarius mgr. Lommers bij het verlaten van de kerk na afloop van de Chrismamis: dit was de laatste Chrismamis voor mij in Breda. Mgr Liesen viert vandaag de Chrismamis in het bisdom Breda in de prachtige kerk van Wouw, met alle parochianen die uit alle windstreken gekomen zijn. En ook hier in Rotterdam mogen we dat doen vandaag en voor het eerst mag ik daarin uw bisschop zijn.

Maar het gaat om Christus. Dat zit ook in het woord Chrisma dat naar de Gezalfde verwijst. Vandaag zegt het Evangelie (Lc.4, 16-21) hoe Jezus in de synagoge komt en dat is 'uit gewoonte'. Bij het eerste gehoor zegt de moderne mens 'Gewoonte, is het dan al sleur geworden?' of 'Moest je misschien van thuis?' of 'Heb je niets anders te doen?' Nee, het is de gewoonte die de Heer heeft omdat Hij er belang aan hecht het Woord van God te horen, om samen te komen in de synagoge, om steeds opnieuw in het gebed gevoed te worden en om anderen te voeden. Zo is ook de Chrismamis een goede gewoonte, elk jaar op dezelfde dag in het ritme van het kerkelijk jaar; een gewoonte die is ingesleten en die elk jaar terugkomt, maar die met overtuiging gebeurt. Een viering die al tevoren vastligt, maar die diepte heeft. Vandaag mogen wij als familie van de Heer de Christmaviering hebben, met Christus in ons midden, uit gewoonte in deze kathedraal.

Als we Oliën zegenen en Chrisma wijden dan is dat om steeds opnieuw de sacramenten te kunnen vieren waarin de Heer werkzaam in ons midden is. Als je hierbij stil staat dan geeft het inzicht dat de Heer de eeuwen door zo dichtbij ons is, aan ons geloof en onze band met de Heer enorm veel diepgang. Mensen graven wel eens in het verleden om te kijken hoe Jezus destijds geleefd heeft. Men doet archeologisch onderzoek om te zien of er nog sporen zijn van de synagoge, en men probeert om door geschiedenis en onderzoek te komen bij de werkelijke Jezus van toen. Maar als we vandaag de Chrismamis vieren en de Heer nu in ons midden weten, kunnen we echt in geloof zeggen: Je kunt nooit dichter naderen tot de Heer, je kunt Hem nooit beter leren kennen, dan wanneer we ons rond Hem verzamelen in de Eucharistie, bij de zegening en wijding van de Oliën, in de viering van de andere sacramenten. Niet voor niets staat in één van de eucharistische gebeden: 'de Heer heeft ons zo dicht naar Zich toe gehaald dat niets ons nog van Hem kan scheiden' (Eucharistisch Gebed voor de verzoening I).

Je zou nog kunnen zeggen: die nabijheid is dan geregeld, dat is dan klaar. Maar wat zou het goed zijn, en dat is ook mijn vurige wens, dat we niet alleen de nabijheid van de Heer als gegeven beschouwen, voor kennisgeving aannemen, uit het hoofd leren, met de mond belijden, maar dat het ook het verlangen van ons hart is om steeds opnieuw de ontmoeting met de Heer van onze kant te voeden, te bevestigen, ervoor te danken en er steeds weer van te leven. Het staat als indringende vraag verwoord in een gebed dat de priester in de Eucharistie voorafgaande aan de communie in stilte bidt: 'Geef dat ik nooit de weg van uw geboden verlaat, nooit wordt gescheiden van uw liefde'.

Broeders en zusters, als we vandaag hier zijn, dan wordt op de eerste plaats zichtbaar dat we ons als Kerk rond de Heer willen verzamelen. Dat we Zijn Eucharistie vieren en Zijn sacramenten willen doorgeven. Het is ten diepste een teken van ons verlangen dat we bij de Heer willen horen. Dat wérkelijk willen horen bij de Heer staat wel eens onder druk. Soms zijn er zoveel andere dingen dat misschien zelfs de Heer achter aan de rij moet aansluiten in ons leven. Het is nodig dat wij steeds opnieuw de band met de Heer en Zijn Kerk onderhouden. Gods nabijheid zoeken. De Heer, van wie wij nooit gescheiden worden, vraagt van ons om ook zelf actief te zijn en van harte dichtbij Hem te blijven, en dat het ook in onze woorden en onze daden te horen en te zien is.

Als Jezus in de synagoge is, neemt Hij woorden van de profeet Jesaja (Jes. 61, 1-2) in Zijn mond. En Hij zegt: 'deze woorden zijn nu in vervulling gegaan'. Het zijn woorden over bevrijding en vernieuwing. Het zijn woorden over verlossing en van liefde. En de Heer laat het niet bij woorden. Hij laat in Zijn openbare leven zien dat in Zijn persoon de verlossing en bevrijding komt. Broeders en zusters, als we samen zijn rond de Heer en weten dat hij onze Verlosser is en dat Hij ons door Zijn Woord uitdaagt om steeds weer opnieuw ons leven door Hem te laten bezielen; wat zou het dan geweldig zijn wanneer wij in ons leven verlossing en bevrijding niet in de weg staan. In de eerste plaats mogen wij vergeven zoals de Heer ons vergeven heeft. En mogen wij vergiffenis ontvangen in het Sacrament van Boete en Verzoening. En tegelijkertijd mag die liefde van de Heer verder gaan. Vanuit deze Eucharistie, wanneer we de Oliën terugbrengen naar onze kerken en kapellen, om de sacramenten te kunnen vieren, dan mag ook met ons de opdracht meegaan dat we in Naam van de Heer Zijn verlossing en vernieuwing verder dragen en concreet maken in geloofsgetuigenis en daden van naastenliefde.

Paus Benedictus zegt dat elke Eucharistieviering ten diepste onvolledig is als deze zich niet uit en voortzet in werkelijke daden van liefde (Cfr. *Deus caritas est*, nr. 14). Jezus' woorden in de synagoge die Hij voorleest en die ten volle op Hem van toepassing zijn maakt Hij in Zijn leven waar. Op deze manier kunnen wij dat niet, zo ten volle, want Hij was in alles aan ons gelijk geworden, maar niet in de zonde (Heb. 4, 15; zie ook euch. gebed IV). Wat wel kan is dat wij met Zijn aanwezigheid en in de kracht van Zijn Geest zo ver mogelijk gaan als maar mogelijk is met onze liefde, met onze zorg, voor onze naaste. En daarom is deze Eucharistie niet alleen het vieren van de nabijheid van de Heer, maar ook opnieuw de opdracht aannemen om met Zijn gaven elkaar nabij te zijn.

Dat gaat niet vanzelf. Daar hebben we Zijn kracht voor nodig, daarom bidden we ook voor alle geledingen van het Godsvolk in de voorbeden. En we willen de priesters vragen om zoals op de dag van hun wijding de belofte te hernieuwen: leeft in jullie nog het verlangen om dichtbij de Heer te zijn? Bouw je aan een band met Hem? Ook de wijding moet je niet voor kennisgeving aannemen en alleen in een plakboek met foto's laten zitten. Het moet ook leven in je hart en het *mág* ook leven in je hart: de viering van de Eucharistie, de andere sacramenten, de kracht van de Geest en door de overtuiging dat je als priesters met alle geledingen van het Godsvolk samen onderweg mag zijn.

En de Eucharistie is ook bron van diaconie. Niet voor niets zamelen we in deze Eucharistie in voor dichtbij, de Voedselbank, en ver weg ten behoeve van missionair diaconaal werk van de Paters Carmelieten in de Filipijnen.

Broeders en zusters, we mogen Eucharistie vieren in verbondenheid. Met de Heer in ons midden zijn we verbonden met de wereldwijde Kerk. We hebben het priesterschap niet zelf bedacht, we hebben de Eucharistie niet zelf uitgevonden, laat staan de Kerk. Mogen wij dan, naast het verlangen dichtbij de Heer te zijn, naast het verlangen Zijn opdracht goed te doen in liefdewerken, ook het verlangen hebben om opnieuw te danken voor het geschenk van de Kerk, voor het geschenk van de sacramenten, voor het geschenk van het priesterschap.

Broeders en zusters, het is de Heer die geeft. Wij mogen er trots op zijn, mogen het uitdragen en beleven, ieder op onze eigen plek, met onze eigen verantwoordelijkheid. Moge de Heer ons sterken in ons werk. Dat wij

herkenbaar zijn als leden, als familie van de Heer in staat zijn ook werkelijk verder te dragen wat de Heer bezielt. Dat in ons hart mag leven wat zo sterk leefde in het hart van onze Verlosser: Hij die Zijn leven gaf, die gekruisigd is en opgewekt uit de dood (cfr. Compendium Sociale Leer, nr. 25).

Die levende Heer blijft in ons midden, heel direct, heel dichtbij. Dat wij ons hart blijven openen voor Hem en voor elkaar.

Amen.

HOMILIE

van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende bij gelegenheid van de heropening van de Ommegang van het Bedevaartsoord van de HH. Martelaren van Gorcum te Brielle, 27 april 2012

Broeders en zusters in Christus,

Vandaag op deze vrijdag zijn we bijna met een volle kerk. Een doordeweekse zondag zou je misschien zeggen. U bent van veel plekken gekomen, met de bus of met eigen vervoer, om te benadrukken dat de restauratie is voltooid van de Ommegang en van onze beelden die de negentien Martelaren laten zien. Natuurlijk, we komen hier opnieuw op de dag van de Nationale Bedevaart op 7 juli, maar ook vandaag in het bijzonder.

Op deze plek waar negentien Martelaren hun leven gaven omwille van hun geloof. Een martelaar is geen kampioen in het geloof. Dat wordt wel eens gedacht, zoals je een kampioen kunt hebben die het hardst kan lopen. Een martelaar is iemand die zelf gaandeweg beseft dat hij zo met de Heer verbonden is, dat hij niet anders kan dan Zijn Woord spreken en het geloof in Hem bewaren en daarvan getuigen. De Martelaren zijn niet van de wieg af bezig geweest dit te plannen. Wel hebben ze op hun levensweg de Heer steeds meer leren kennen, hebben Zijn Kerk steeds meer leren dienen en zijn zo verbonden met Hem, dat zelfs de dood hen niet van de Heer kan scheiden. Martelaren zijn geen mensen die zichzelf de dood in jagen. Martelaren zijn mensen die doen wat de Heer vraagt, zelfs als het hun aardse leven kost.

In het bijzonder op deze plek in Brielle hebben de eeuwen door vele gelovigen dit getuigenis van de Martelaren in hun hart gesloten. Het gaat er niet om dat wij hun dood verheerlijken, maar wel dat wij de kracht van hun band met de Heer in ons hart bewaren. Want hun geloof en hun getuigenis hebben zeggingskracht. Woorden van het Evangelie die we zo vaak gehoord hebben, zijn ook in het leven van de Martelaren werkelijk woorden van eeuwig leven.

Dit jaar is het 440 jaar geleden dat zij het leven lieten omwille van het geloof. Heel bijzonder beleden zij de waarheid dat de Heer aanwezig is in de Eucharistie. Zoals we gehoord hebben in het Evangelie waarin Jezus Zelf zegt dat Hij het levende Brood is dat uit de hemel is neergedaald, dat we Zijn Lichaam en Bloed mogen eten en drinken om eeuwig leven te verwerven

(cfr. Joh. 6, 22-59). Zoals we de Heer geloven als Hij zegt: Ik ben de Goede Herder (Joh. 10, 1-18). Zoals we de Heer vertrouwen als Hij zegt: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven (Joh. 14, 6; zie ook Joh. 11, 25-27). Zo worden we ook uitgenodigd, ja geroepen, om Hem te geloven als Hij zegt: Ik ben het levende Brood.

God is mens geworden. Jezus is dichtbij ons gekomen en mensen hebben Hem gezien. Ze hebben Zijn woorden gehoord, Zijn daden meegemaakt. Ze konden Hem aanraken. Maar ook Jezus laat in Zijn eigen leven zien dat het vasthouden aan het aardse, dat het vastklampen aan wat je ziet en wat je hoort niet het fundament is. Het fundament is uiteindelijk de belofte van God de Vader die de eeuwen door klinkt, die ons het leven geeft en die ons ook uitnodigt en uitdaagt om mensen van geloof te zijn (cfr. Joh. 20, 29).

We leven niet omwille van onszelf. We leven niet omwille van eigen plannen, maar we zijn geschapen om op God te lijken (cfr. Gen. 1, 27) en in Zijn liefde en Zijn trouw te staan in woord en daad. Mensen om het leven brengen omwille van hun geloof staat daar haaks op. Het geloof dat de Heer ons aanreikt, dat de Heer in ons hart legt, is een uitnodiging ten diepste, maar nooit een verplichting. Zo kun je niet met het mes op de keel tot echt geloof komen en zo kan iemand ook met het mes op de keel je niet van je geloof afbrengen.

De Martelaren, hoezeer ze ook gevangen waren, hoezeer ook hun leven werkelijk in andermans handen lag, ze hebben zich vrije mensen gevoeld. Natuurlijk, ze hadden hun zwakke momenten, van verdriet, van angst, van pijn, maar ze hebben elkaar gesteund en bovenal: ze hebben zich in het gezelschap geweten van de Heer.

De beelden van de Martelaren, die hier hangen en die prachtig zijn gerestaureerd, zijn weer in optima forma. Mooi in de verf, geen houtworm meer, beelden waar we nog lang naar kunnen kijken. En dat doen we omdat we de herinnering aan de Martelaren levend willen houden. En dat we ook beseffen dat het mensen waren zoals wij, mensen van vlees en bloed die hier hun leven met de Heer wilden delen, en die de moed en de kracht hadden om zover te gaan dat ze hun leven loslieten omwille van hun geloof.

Natuurlijk wordt dat niet van iedereen gevraagd. Niet ieder mensenleven eindigt als martelaar of martelares, maar wel wordt van ieder van ons

gevraagd om in geloof te leven, dat geloof geen bijzaak is, dat je het niet alleen maar belijdt als het je uitkomt, of dat je zo wat kunt selecteren uit de geloofstraditie, en dat je altijd je eigen gang kunt gaan.

Wat we leren van de Martelaren is dat ook wij, mensen van vlees en bloed, uitgedaagd worden om onze hele levensweg in Gods licht te stellen. We zijn niet allemaal priesters en kloosterlingen, zoals de Martelaren die hier vereerd worden, maar op vele manieren kunnen wij de Heer dienen. Op vele manieren in ons werk, met onze talenten, met ons eigen karakter, met onze eigen mogelijkheden. En daarom is het ook goed dat wij vandaag deze dag aangrijpen om in gemeenschap samen te zijn en het geloof te vieren. Want zoals de Martelaren in kracht van de Geest elkaar nodig hadden om staande te blijven, zoals de Martelaren elkaar nodig hadden om schouder aan schouder hun vertrouwen te blijven stellen op de Heer, zo hebben wij het in onze dagen nodig – en daar hoeven wij ons niet voor te schamen – dat wij elkaar steeds als voorbeelden van geloof ontmoeten en dat we, ook wanneer het moeilijk is, door elkaar worden opgebeurd en gedragen.

Een kerk is geen statisch iets, het is een beweging, we zijn onderweg. Zoals we in de eerste lezing konden lezen over de apostel Petrus, die het geloof verkondigt. Petrus, die de angst heeft afgelegd en na de Verrijzenis van de Heer opnieuw het Evangelie ter sprake brengt en aan vele mensen doet horen. Bij hem kwamen velen die gedoopt werden. Sommige momenten in de Schrift kunnen we lezen dat het er zoveel waren dat je bijna denkt: dat hebben wij ongeveer in een jaar (cfr. Hand. 2, 41). En tegelijkertijd, terwijl het zo goed ging, zou je zeggen, met zoveel enthousiaste leerlingen die de Heer in hun hart sloten, was er toch ook grote vervolging en de situatie dat veel leerlingen van de Heer hun geloof met de dood moesten bekopen.

De dood van onze Heer – we hebben het met Pasen gevierd – was geen dode weg, maar werkelijk de weg naar nieuw leven. Het getuigenis van Petrus, ook hij werd vermoord, is niet verstomd zodra hij zijn levensadem uitblies. En de Martelaren die hier één voor één zijn opgehangen, met hun dood is niet het geloof in de Eucharistie, in de levende Heer gestopt of gestaakt. Vele anderen hebben in hún vrijmoedig getuigenis gezien dat God met ons is en kracht geeft om te doen wat Hij van je vraagt. Soms dingen om blij over te zijn en dankbaar, soms dingen die je niet uit de weg gaat.

Vandaag mogen wij dankbaar zijn. Vandaag mogen wij vieren dat deze plek, die al zolang een plek is van geloof, weer voor de komende tijd is opgeknapt op een geweldige wijze, dat we zo dadelijk de Ommegang kunnen zien, en zo deze plek van gebed voor de komende jaren in goede staat mogen handhaven. En de beelden hier in de kerk verbeelden de Martelaren, die ons voor zijn gegaan in dat geloof en die verbonden zijn met de Heer.

Broeders en zusters, het betekent niet dat we daarmee klaar zijn, hier bidden, hier onder de indruk zijn van hun getuigenis. Nee, ook buiten deze muren, als we weer naar onze eigen plek gaan waar we wonen, waar we werken, ook dan mogen we weten dat de Heer van ons vraagt van Hem te getuigen. In woorden van liefde, in daden van gemeenschapszin en vooral ook als mensen die geduld hebben en vertrouwen. Want wat de Heer in ons doet opbloeien -zo bidden wij- moge opbloeien in vele harten. Veel mensen in onze tijd denken dat je pas echt vrij bent, pas echt autonoom als je niet meer aan God denkt en niet meer op Hem steunt. Maar de Heer zegt ons dat we pas werkelijk leven hebben als we Hem leren kennen. Ons leven is groter is dan wijzelf, het leven dat is rijker dan wij ooit kunnen maken, het is een leven met God en dat geen houdbaarheidsdatum heeft binnen deze wereld. En van dat leven mogen we nu al getuigen. Dat we zelfs lief hebben, wanneer er haat is. Dat we zelfs opbouwen als anderen geneigd zijn tot afbreken. En dat we geduld hebben als anderen ons manen tot haast.

En als men ooit eens vraagt: waarom doe je dat nog, geloven, waarom ben je nog zo goed voor je naaste, en waarom kom je nog steeds in de kerk, ook al kijken anderen je met de nek aan? Dan kunnen wij zeggen: wij zijn geen martelaren maar wij maken wel ernst met ons geloof. We geven niet ons leven door te sterven maar we stellen wel ons leven beschikbaar aan God, aan de gemeenschap van de Kerk en aan de medemens in de wereld van nu. Mogen wij daarvoor de kracht krijgen.

Horen bij de kring van de Martelaren mag ons met trots vervullen. Maar niet dat wij onszelf op de borst kloppen. Maar veeleer dat wij het getuigenis van de apostelen serieus nemen en ook zelf op weg gaan in de tijd van nu, geloven en getuigen op de plaats waar we nu zijn. Dat de Heer in ons kan uitwerken wat Hij van ons vraagt. En dat is niet ieder van ons apart, maar juist in de gemeenschap van de Kerk, want we vullen elkaar aan met talenten en gaven op een manier die alleen de heilige Geest kan plannen.

Mogen we vooral open staan voor die heilige Geest, die de Heer bezielde
heeft ten goede, die de Martelaren de kracht gaf en die in ons hart de aanzet
gaf om hier vandaag te zijn, op deze doordeweekse zondag, zo aan het begin
van een nieuw bedevaart seizoen. Dat we hier ons geloof mogen voeden en
sterken om zelf een teken te zijn van de Heer.
Amen.

HOMILIE

van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende bij gelegenheid van de diocesane ontmoetingsdag voor kerktoetreders, Bedevaartskerk HH. Martelaren van Gorcum te Brielle, 9 juni 2012

Broeders en zusters,

We zijn hier in Brielle vandaag met een klein gezelschap in deze grote kerk. We weten ons verbonden met veel meer mensen in ons bisdom die in de afgelopen maanden, het afgelopen jaar, de stap hebben gezet om Katholiek te worden, om in de volledige gemeenschap met de Kerk te willen leven. Na het kruisteken en de begroeting mochten wij aan het begin van deze Eucharistie een geloofsverhaal horen van één van u. Het is duidelijk dat de stappen die u hebben gebracht tot de toetreding tot de Katholieke Kerk altijd gepaard gaan met een verhaal van het hart. Terugkijkend heeft u dingen meegemaakt, bent u op het spoor gezet, bent u tot conclusies gekomen. Door gebeurtenissen, door concrete ontmoetingen, door moeilijkheden en misschien door vreugde. Er is geen een weg gelijk. Je zou een heel boek kunnen schrijven als ieder zijn of haar geloofsverhaal zou toevertrouwen aan papier.

We hoorden in de eerste lezing (2 Tim. 4, 1-8) het geloofsverhaal van Paulus. De apostel Paulus heeft zijn bekering, zijn levensweg met Christus meer dan eens aan het papier toevertrouwd. Omdat hij brieven schreef aan zijn medegelovigen in de verschillende parochies van zijn tijd. Het waren beginnende gemeenschappen. Ze hadden nog geen kerk, want ze werden vervolgd. Ze hadden nog geen kerkbalans, maar ze gaven al wel van wat ze hadden om als gemeenschap in leven te blijven (cfr. Hand. 2, 42-47). Paulus maakt duidelijk dat hoe verschillend de karakters van de mensen ook waren, en hoe apart ook ieders eigen levensweg in geloof is gegaan, dat het steeds draait om de persoon van Jezus Christus. De rode draad in die levensverhalen van geloof is steeds de inhoud van het Evangelie. Paulus maakt duidelijk dat hij allereerst in zijn hart geraakt werd. En hij zegt: ik kan er nu niet over zwijgen en ik vind dat ik erover moet vertellen. Ik moet Jezus ter sprake brengen, want Hij is mijn Verlosser. En dat mag te pas en te onpas.

Nu was Paulus natuurlijk wel héél fanatiek, dat hij zijn hele leven eraan wijdde om rond te trekken om overal te komen om Christus te verkondigen en gesprekken aan te gaan. Maar door zijn enorme inzet en zijn geloofsgetuigenis

heeft hij vele mensen op het spoor van Jezus gezet. Dat is wat de taak is van Paulus: verkondiger zijn door te onderrichten met groot geduld, boodschapper zijn van het Evangelie. En ook al praat hij ook veel over zichzelf ('Ik heb de goede strijd gestreden, de wedloop voleind'), wat hij heeft meegemaakt, hoe hij tot die stap gekomen is: uiteindelijk gaat het niet alleen om hemzelf. Hij plaatst niet zichzelf in het centrum van zijn verhaal, zo van: zie toch eens wat ik heb meegemaakt, kijk toch eens wat ik heb gekozen. Uiteindelijk zegt Paulus: ik ben uitgenodigd, ik ben uitgekozen, ik ben aangewezen, en ik heb 'ja' gezegd.

Velen van u die een eigen geloofsverhaal hebben, dat ten grondslag ligt aan uw stap om Katholiek te worden, ook u bent uitgenodigd. Maar uiteindelijk heeft u zelf 'ja' gezegd. Er is niemand anders die namens u 'ja' kan zeggen. Het is uw eigen belijdenis, die klinkt bij de Doop, die klinkt bij het Vormsel en die steeds opnieuw mag klinken bij de Eucharistie.

Op deze plek van de Martelaren van Gorcum, hier in Brielle, is het ook steeds weer tot een 'ja' gekomen. De Martelaren, dat waren 19 priesters en kloosterlingen die in Gorinchem en omgeving hun werk hadden. Ze werden in 1672 opgepakt en naar hier gebracht. Zij hebben hier een zware tijd doorgemaakt. Ze moesten hun geloof in Jezus en Zijn Kerk afzweren, in die zin, zeggen dat de Kerk niet deugde en dat de leer van de heilige Eucharistie zoals zij dat beleefden niet de ware leer was. Ze voelden zich uitgedaagd om toch 'ja' te blijven zeggen. Dat is heel bijzonder want het waren helemaal niet van die krachtpatsers, ze deden gewoon hun dienstwerk als priester, als religieus. Maar ze hebben in Brielle de kracht gekregen om in geloof 'ja' te zeggen, zelfs als het hun leven zou kosten.

In onze streken van nu gebeurt het niet zo vaak dat mensen omwille van hun geloof worden opgepakt. In vele landen van de wereld is het nog wel het geval. Dat mensen niet veilig zijn als ze de Naam van Jezus noemen. Of dat mensen niet veilig zijn, als ze zich bekeren tot de Heer. Maar toch hebben velen de kracht om 'ja' te blijven zeggen. Ze hebben kracht naar kruis ontvangen, om toch te zeggen: ik wil bij de Heer horen, want mijn band met Hem is sterker dan wat dan ook.

De Martelaren van Gorcum hebben ook die kracht ontvangen om trouw te blijven aan de Heer. En als we ze persoonlijk zouden kunnen vragen, zouden

ze zeker niet zeggen: wat hebben we toch een sterk geloof en wat heb ik het toch moedig gedaan. Ze zullen altijd zeggen: ik heb 'ja' gezegd, maar op uitnodiging van de Heer en Hij stond naast mij toen het er op aankwam.

Hier in deze kostbare kist [vooraan in de kerk, vlakbij het altaar – red.] worden hun stoffelijke resten bewaard, een gedeelte ervan. De relieken, de overblijfselen van de Martelaren van Gorcum. Ze zijn geen Martelaren die de aandacht op zichzelf vestigen: kijk toch eens wat een prachtig monument we hebben gekregen, wat staan we toch in een geweldige kerk. Nee, ze zullen zeggen: dit is wat het met je doet, als je blijft geloven in de Heer, ook als het je leven kost. En ook wij kijken vandaag naar de Martelaren omdat in hen de Heer aan het werk was. En velen die hier komen, het jaar door, zullen bidden: Heer, ik hoop dat U me helpt als ik 'ja' moet zeggen, dat U me helpt als ik trouw moet blijven aan Uw Evangelie. Want het begint van binnenuit. We horen het in het Evangelie (Mt. 12, 38-44) als Jezus zegt: het gaat niet om allerlei uiterlijke schijn. De Schriftgeleerden en Farizeeën, die paraderen en grote woorden spreken. Het gaat er uiteindelijk om dat je met heel je hart bij de Heer kunt zijn, ook als het onopvallend is. En in het gedeelte van het Evangelie van vandaag horen we hoe een arme weduwe alles wat ze heeft in de offerkist gooit. En dat doet ze niet met een groot gebaar: moet je toch eens zien wat ik over heb voor de Heer. Maar dat doet ze vanuit haar hart, vanuit haar kleine, heel directe band met God. Jezus zegt: het is haar hart dat vervuld is van haar geloof. Het is haar hart dat de basis is van haar toewijding en haar vertrouwen. Niet voor het theater, niet voor het grote gebaar, niet voor het applaus, integendeel.

Dat u Katholiek geworden bent, zal in uw omgeving ook verschillend zijn beantwoord. Sommigen zullen zeggen: geweldig, fijn dat je dat doet. Of: het past echt bij je. Maar er zullen ook mensen zijn die zeggen: waar ben je nou aan begonnen; bij die Kerk wil je toch niet gezien worden? De eeuwen door hebben we steeds opnieuw de uitdaging om ons niet te verschuilen achter anderen, maar te zeggen: nee, maar ik wil bij de Heer horen (cfr. 2 Tim. 1, 8). En Zijn Kerk, hoe menselijk soms ook, is wel Gods instrument in deze wereld. En de Heer, die laat ons niet in de steek en wil wel met óns gezien worden, wie wij ook zijn.

Ik ben blij dat we vandaag samen deze Eucharistie kunnen vieren: u die Katholiek geworden bent, omringd door bekenden en familie, ook met

mensen die het hele jaar door dit heiligdom in stand weten te houden en met mensen vanuit ons bisdom. De Kerk is groter dan wijzelf, groter dan onze parochie, groter dan Rotterdam, we zijn een Wereldkerk. En in heel die Wereldkerk zijn er elke dag weer miljoenen mensen die zeggen: ja, ik wil bij U horen Heer, ja ik wil doen wat U van mij vraagt. Vandaag mogen wij bidden om kracht: in de Eucharistie die wereldwijd wordt gevierd, ontmoeten we Jezus Zelf; in het woord van de Schrift mogen wij Hem horen, wij mogen Hem ontvangen in het sacrament van de Eucharistie, onder de gedaanten van brood en wijn ontvangen wij het Lichaam en Bloed van de Heer. Van Jezus weten leren wij dat Zijn liefde voor ons groter is dan de dood. En dat Zijn geduld met ons ook groter is dan ons geduld.

En mogen we bidden, ook met allen die Katholiek geworden zijn dit jaar maar die vandaag hier niet aanwezig kunnen zijn, dat we getuigenis blijven afleggen van de Heer. Niet altijd met grootse gebaren, maar wel met heel ons hart. Niet altijd met groot applaus, maar wel met de overtuiging dat de Heer het is die ons roept en dat Zijn weg ook belangrijk is als het niet in de krant staat, en ook als we niet worden gesteund. Dat we elkaar mogen dragen in het geloof dat de Heer ons niet loslaat. Mogen we zo leven vanuit de binnenkant van ons hart, en naar buiten toe goede woorden spreken die opbouwen en daden verrichten die getuigen van Gods heilige Geest in ons.
Amen.

DECREET TOT OPRICHTING VAN EEN DIOCESANE VOORTGANGSCOMMISSIE VAN HET BISDOM ROTTERDAM

**Johannes Harmannes Jozefus van den Hende door de genade van God
en de gunst van de Apostolische Stoel Bisschop van Rotterdam**

Overwegende

dat de bisschoppen en religieuzen in Nederland seksueel misbruik van minderjarigen door mensen van de Kerk hebben onderkend en veroordeeld; dat de onderzoekscommissie naar seksueel misbruik van minderjarigen in de RK Kerk haar werkzaamheden heeft voltooid en op 16 december 2011 haar bevindingen heeft gepresenteerd;

dat de bisschoppen en religieuzen een nieuwe structuur met vier pijlers (melding, hulp, klacht, compensatie) hebben ingericht met primaire aandacht voor slachtoffers;

Gelet op

de eigen verantwoordelijkheid van de bisschop van Rotterdam terzake een optimale aandacht van de kant van het bisdom voor slachtoffers van voornoemd seksueel misbruik gepleegd door mensen van de Kerk van Rotterdam;

de plicht van de bisschop van Rotterdam om vanuit voornoemde verantwoordelijkheid toe te zien op een goede voortgang van de procedures (overeenkomstig de statuten) met het oog op afzonderlijke slachtoffers;

de noodzaak van een goede voortgang van melding, hulp, klacht en compensatie teneinde rechtvaardigheid daadwerkelijk te bevorderen en empathie nadere inhoud en uitwerking te geven,

Besluit

tot oprichting van een Diocesane voortgangsc commissie van het bisdom Rotterdam, voor de duur van twee jaar, die als taak heeft om toe te zien op c.q. zorg te dragen voor:

- goede voortgang van de nodige contacten vanuit het bisdom met slachtoffers
- goede voortgang van procedures en zorgvuldige opbouw van dossiers
- deskundig advies (gevraagd en ongevraagd) aan de bisschop in concrete kwesties
- adequaat contact met (vermeende) daders.

Voor de commissie is een eigen reglement van toepassing.

Dit besluit dient te worden bekend gemaakt aan de gelovigen van het bisdom Rotterdam.

Rotterdam, 19 december 2011

+ J.H.J. van den Hende
Bisschop van Rotterdam

Dr. F. Vermeulen
Kanselier

DECREET

SAMENVOEGING VAN DE PAROCHIES GOEDE HERDER/HH. ENGELBEWAARDERS TE ROTTERDAM EN EMMAUSGANGERS TE ROTTERDAM

Bij schrijven d.d. 3 maart 2011 heeft de administrator van de parochie Goede Herder / HH. Engelbewaarders te Rotterdam de bisschop van Rotterdam gevraagd een besluit te nemen over de toekomst van de parochie, nu de kerk te Lombardijen is gesloten en de parochianen elders onderdak hebben gevonden. Er is een bestuur benoemd van de parochie ‘in liquidatie’, dat samen met de administrator, de zeereerwaarde heer W.E.F.M. Froger, de lopende zaken behartigt. Na rijp beraad is besloten het oorspronkelijke verzoek tot het instellen van een personele unie van besturen tussen beide parochies te wijzigen in een verzoek tot fusie, waarbij het territorium van de parochie Goede Herder/HH. Engelbewaarders gevoegd wordt bij dat van de Emmausgangersparochie, eveneens te Rotterdam. Een en ander in de bredere context van het proces van clustervorming *Samenwerking Geboden 2*.

Overeenkomstig en op grond van mijn bevoegdheid daartoe, zoals bepaald in canon 515 van de Codex Iuris Canonici (C.I.C.) en met inachtneming en van toepassing-verklaring van Canon 121 (C.I.C.) heb ik, na verkregen positief advies van de Adviescommissie Pastorale Organisatie d.d. 1 december 2011 en na het Kathedraal Kapittel, in vergadering bijeen op 9 december 2011, gehoord te hebben, besloten uw parochies samen te voegen, zodat hieruit één nieuwe parochie ontstaat in de zin van Canon 515 (C.I.C.). Met ingang van 1 januari 2012 voeg ik de parochies Goede Herder/HH. Engelbewaarders te Rotterdam en Emmausgangersparochie te Rotterdam samen. De Emmausgangersparochie hoort tot de kring Rijnmond. Als parochiekerk wijs ik aan de kerk van de Emmausgangers.

Overeenkomstig Canon 121 (C.I.C.) verkrijgt de nieuwe parochie met ingang van 1 januari 2012 alle zaken- en vermogensrechten eigen aan de twee fuserende parochies en neemt zij alle verplichtingen op zich, die op dezen rusten. Hieronder zijn begrepen alle rechten en plichten, schulden en bezittingen, overeenkomsten en fundaties, hypotheeken, geldleningen e.d., zoals deze overeenkomstig Canon 1283 (C.I.C.) zijn vastgesteld op een

inventarislijst, en overigens ook die daarbij niet genoemd zijn doch geacht moeten worden hier eveneens onder te vallen.

Het bestuur van de parochie draag ik op ervoor te zorgen dat alle nodige regelingen voortkomend uit dit besluit naar kerkelijk en naar Nederlands recht worden nageleefd en tevens dat een en ander zal worden vastgelegd in een notariële akte. Aan de notariële akte dienen de brief van de belastingdienst d.d. 30 november 2010 ter zake de overdrachtsbelasting en de brief d.d. 30 november 2007 ter zake de groepsbeschikking (ANBI) te worden gehecht.

Met ingang van 1 januari 2012 benoem ik de zeereerwaarde heer W.E.F.M. Froger tot administrator paroecialis en verleen ik kerkelijke zending aan de weledele heer A. Halin. Aan hen vertrouw ik de pastorale zorg toe in de Emmausgangersparochie.

Eveneens met ingang van 1 januari 2012 benoem ik tot leden van het bestuur van de Emmausgangersparochie de weledele heer H. van den Adel, tevens vice-voorzitter, de weledele heer A.N.A. Jacobs, de weledele heer J.J. van Ewijk, de weledele heer J.C. Emmerich en mevrouw B.M. van Koetsveld. Hun benoeming is conform het “Algemeen Reglement voor het Bestuur van een Parochie”, voor een eerste termijn van vier jaar. Het bestuur zal zelf voor een rooster van aftreden zorg dragen.

Allen die tot 1 januari 2012 behoren tot de parochies Goede Herder/HH. Engelbewaarders en Emmausgangers verklaar ik vanaf die datum te behoren tot de parochie “Emmausgangers”. De grenzen van de parochie zullen in een later stadium worden vastgesteld, doch komen overeen met de buitenste begrenzing van de oude parochies.

Dit besluit dient op de gebruikelijke wijze aan de parochianen bekend gemaakt te worden. Binnen de termijn van tien nuttige dagen na betekening van dit decreet kan overeenkomstig Canon 1734 C.I.C. aan mij een verzoek om verbetering of herziening van dit decreet gedaan worden. Als datum voor betekening van dit decreet bepaal ik 11 januari 2012.

De clustervorming heeft vooral ten doel om krachten vrij te maken voor de eigenlijke en wezenlijke opdracht van elke geloofsgemeenschap om de kerk present te stellen in de samenleving van vandaag, met al zijn complexe

vragen, problemen, uitdagingen en mogelijkheden. Bij het realiseren van deze uitdaging wens ik u van harte Gods zegen toe.

Rotterdam, 11 januari 2012

+ J.H.J. van den Hende
bisschop van Rotterdam

Dr. F.J. Vermeulen
kanselier

DECREET

SAMENVOEGING PAROCHIEËLE CARITAS INSTELLINGEN VAN DE PAROCHIES HH. ENGELBEWAARDERS TE HAZERSWOUDE DORP, HH.MICHAEL EN BERNARDUS TE HAZERSWOUDE RIJNDIJK EN DE EMMAUSGANGERS TE ALPHEN A/D RIJN EN OPRICHTING VAN DE PAROCHIEËLE CARITAS INSTELLING VAN DE PAROCHIE H. THOMAS

Gezien het verzoek tot samenvoeging, zoals dat op 10 april 2012 is gedaan door de PCI van de parochies HH. Engelbewaarders te Hazerswoude Dorp, Michael en Bernardus te Hazerswoude Rijndijk en De Emmausgangers te Alphen a/d Rijn, en op grond van mijn bevoegdheid daartoe zoals bepaald in canon 121 van de Codex Iuris Canonici (CIC), bepaal ik het volgende:

1. Met terugwerkende kracht met ingang van 1 januari 2012 voeg ik samen de PCI van de parochies HH. Engelbewaarders te Hazerswoude Dorp, HH. Michael en Bernardus te Hazerswoude Rijndijk en De Emmausgangers te Alphen a/d Rijn en richt ik één nieuwe op, welke hierbij de naam Parochiële Caritasinstelling van de parochie H. Thomas krijgt.
2. Overeenkomstig canon 121 CIC verkrijgt de nieuwe parochiële caritasinstelling (PCI) met ingang van 1 januari 2012 alle zaken en vermogensrechten eigen aan de voormalige PCI-en, en neemt zij alle verplichtingen op zich, welke op dezen rustten. Hieronder zijn begrepen alle rechten en plichten, schulden en bezittingen, overeenkomsten, fundaties, hypotheken, geldleningen e.d., zoals deze overeenkomstig canon 1283 CIC zijn vastgelegd in een inventarisatie en overigens ook die welke daarbij niet zijn genoemd doch geacht moeten worden hier eveneens onder te vallen.
3. Voor de nieuwe PCI geldt als statuut het Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochiële caritasinstelling in de RK Kerk in Nederland, zoals opnieuw vastgesteld op 28 februari 2002 en in werking getreden op 1 april 2002.
4. Het nieuwe PCI-bestuur bestaat uit zeven personen, te weten de weledele heer A.C.H.V. Opstal, de weledele heer P.G.S. Dobbe, de weledele heer

J.H.M. Kroft, mevrouw C.H.M. de Boer-de Groot, de weledele heer J.H. Pennings, de weledele heer J.A.C. Schouten en de weledele heer D. Slot.

5. Het nieuwe PCI-bestuur draag ik op ervoor zorg te dragen, dat alle nodige regelingen voortkomend uit dit besluit naar kerkelijk en naar Nederlands recht worden nageleefd en tevens dat hiervan blijkt uit een notariële dan wel onderhandse akte.
6. Binnen de termijn van 10 nuttige dagen na betekening van dit decreet kan overeenkomstig canon 1734 CIC aan mij een verzoek om verbetering of herziening van dit decreet gedaan worden.
7. Als datum van betekening van dit decreet bepaal ik 21 mei 2012.

Dit besluit wordt op de gebruikelijke wijze aan de parochianen bekend gemaakt.

Rotterdam, 21 mei 2012

+ J.H.J. van den Hende
Bisschop van Rotterdam

Dr. F.J. Vermeulen
kanselier bisdom Rotterdam

BRIEF

aande besturen van de parochies betreffende Kerkelijke onderscheidingen in het bisdom Rotterdam, d.d. 12 maart 2012

Het staatssecretariaat in Rome heeft aangegeven dat elke kerkelijke onderscheiding die aangevraagd wordt, voorzien moet zijn van een curriculum vitae en inhoudelijke motivering van de verdiensten van de vrijwilliger voor wie de kerkelijke onderscheiding wordt gevraagd. Daarmee wordt de werkwijze, zoals die reeds voorzien was voor de hogere onderscheidingen - H. Sylvester (ridder en commandeur) en Gregorius (ridder en commandeur) -, ook van toepassing op de onderscheidingen Pro Ecclesia et Pontifice en Bene Merenti, waarvoor het tot nu toe voldoende was om een aanvraagformulier in te vullen met het aantal dienstjaren als enig meetbare criterium.

Wat houdt de nieuwe werkwijze in? Het aanvraagformulier voor de onderscheidingen Pro Ecclesia en Bene Merenti komt te vervallen en er komt een brief zijdens uw bestuur voor in de plaats. Deze bevat in ieder geval een specificatie van de verdiensten van de te decoreren vrijwilliger en een kort curriculum vitae (biografie), met accent op de kerkelijke aspecten. Op basis daarvan wordt de hoogte van de onderscheiding vastgesteld door de bisschop van Rotterdam, die daartoe een interne werkgroep in het leven heeft geroepen. Op basis van de conclusie van de werkgroep wordt de aanvraag, voorzien van een aanbeveling van de bisschop, doorgezonden, via de Nuntiatuur, naar het Staatssecretariaat in Rome. U dient rekening te houden met een wachttijd van drie tot vier maanden.

In de afgelopen maanden is een aantal aanvragen retour gekomen, omdat ze niet meer voldoen aan de criteria welke door het Staatssecretariaat zijn vastgesteld. Deze aanvragen zullen opnieuw moeten worden ingediend. Parochies die dit betreft, hebben daarvan inmiddels bericht ontvangen of zullen daarvan binnenkort in kennis worden gesteld.

Met vriendelijke groet,

Mw. Drs. A.M.C.B. de Jong
secretaresse van de bisschop

PROCESVERBAAL

van het kiescollege voor de verkiezing van de Priesterraad in het bisdom Rotterdam – 2012

1. Vooraf

Op 10 augustus 2011 bereikte de vierde bisschop van Rotterdam, mgr A.H. van Luyn s.d.b. de leeftijd van vijfenzeventig jaar en bood hij, zoals canoniek is voorgeschreven, zijn ontslag aan aan de Heilige Vader, Paus Benedictus XVI. De Paus aanvaardde dit ontslag in januari 2012 en daarmee hield de Priesterraad op te bestaan. Op 10 mei 2012 werd mgr dr J.H.J. van den Hende benoemd tot bisschop van Rotterdam en op 2 juli 2012 nam hij de zetel in bezit. Er moesten verkiezingen worden uitgeschreven om een nieuwe Priesterraad te kunnen installeren.

2. De verkiezing in 2012

In de stafvergadering van 16 december 2011 heeft de bisschop van Rotterdam een kiescollege aangewezen, bestaande uit vicaris-generaal dr H.A. Verbakel, dr A.J.M. van der Helm en dr A.H.C. van Eijk, secretaris van de vorige Priesterraad. Het kiescollege kreeg secretariële ondersteuning van mw drs A.M.C.B. de Jong, secretaresse van de bisschop/management-assistente.

Het kiescollege kwam in totaal vier maal bijeen:

- op 9 januari 2012 om procedure en tijdspad vast te stellen en de taken te verdelen. Tevens werd de tekst van de brieven voor de eerste fase (die van de kandidaatstelling) vastgesteld.
- op 23 februari 2012 om de groslijsten van de voorgedragen kandidaten voor de priesters en de auditores vast te stellen, om te bepalen wie er herkiesbaar zijn en wie niet, om af te spreken hoe gepeild kan worden naar de bereidheid van de kandidaten om een zetel in de Priesterraad te aanvaarden en om een A4-tje met informatie over de Priesterraad vast te stellen.
- op 19 maart 2012 om de stemmen te tellen en aldus de uitslag van de verkiezing vast te stellen.
- op 23 april 2012 werd de tekst van het procesverbaal vastgesteld en werden de werkzaamheden van het kiescollege formeel beëindigd. Vicaris-generaal Verbakel was vanwege zijn sabbatverlof afwezig, maar had al eerder ingestemd met de tekst van het procesverbaal.

Het kiescollege zond alle stemgerechtigde priesters een uitnodiging tot deelname aan de kandidaatstelling, gedateerd 16 januari 2012.

De priesters kregen gelegenheid op een gewaarmerkt formulier in volgorde van voorkeur aan te geven welke vijf priesters zij kandidaat stelden voor een zetel in de Priesterraad. De eerstgenoemde priester kreeg vijf punten, de tweede vier punten, de derde drie punten, de vierde twee punten en de vijfde één punt. De priesters mochten ook minder dan vijf namen noemen. Op grond van de teruggezonden formulieren stelde het kiescollege op 23 februari 2012 een groslijst op van personen die door hun collega's kandidaat werden gesteld. Aan de 22 meest genoemde priesters werd schriftelijk meegedeeld dat zij door hun collega's kandidaat waren gesteld. Zij kregen informatie over de werkwijze en de werkzaamheden van de Priesterraad toegezonden en werden daarna telefonisch benaderd met de vraag of zij bezwaar hadden tegen deze kandidaatstelling voor een zetel in de Priesterraad. Aldus stelde het kiescollege een kandidatenlijst van 17 priesters vast. Op 19 maart 2012 vond de telling der stemmen plaats en werd de uitslag van de stemming vastgesteld. Stembiljetten die na deze datum werden ontvangen, telden niet mee voor de uitslag. De priesters die gekozen waren, ontvingen daarvan bericht door een brief van het kiescollege d.d. 2 april 2012. Degenen die wel kandidaat waren, maar niet gekozen werden, kregen hierover eveneens een mededeling van het kiescollege.

De nieuwe Priesterraad wordt op 24 april 2012 geïnstalleerd. De drie door de bisschop te benoemen leden van de Priesterraad moeten dan nog worden aangewezen en zullen in een later stadium aansluiten, nadat de bisschop met de Priesterraad heeft overlegd.

De bisschop benoemde als gekozen leden van de Priesterraad de heren

W.P.J. Bakker	Voorburg
Chr.N. Bergs	Rotterdam
A.J.M. van der Helm	Den Haag
W.E.F.M. Froger	Rotterdam
Th.J.J. van Steekelenburg	Sassenheim
J.C.M. Steenvoorden	Naaldwijk
M.Th.J. Straathof	Wateringen
T.F.M. Visser	Delft

3. Reacties en aantekeningen

- Het kiescollege is tevreden over procedure en tijdspad van de verkiezingen van de Priesterraad. Wanneer de procedure een half jaar voor het einde van de zittingsperiode een aanvang neemt, zoals in het statuut is voorzien, geeft dat het kiescollege voldoende tijd om de werkzaamheden te verrichten.
- De statuten van de Priesterraad schrijven voor dat in geval de Priesterraad ophoudt te bestaan wanneer de zetel vacant is, het kiescollege door de bisschop moet worden ingesteld na consultatie van de Proost en moet bestaan uit leden van het Hoogwaardig Kathedraal Kapittel. Deze procedure is niet gevolgd. De voorzitter van het kiescollege stelde daarop voor dat de Proost of de secretaris van het Kapittel toe zouden treden tot het kiescollege. Dat bleek om agendatechnische redenen voor hen niet mogelijk. Het Kapittel stemde vervolgens in met de samenstelling van het kiescollege, waarmee de reeds ingezette procedure van de verkiezingen voortgang kon vinden.
- Het Kapittel was van mening dat al in de fase van kandidaatstelling duidelijk gemaakt had moeten worden welke priesters niet verkiesbaar waren, bijvoorbeeld omdat zij reeds twee termijnen zitting hebben genomen in de Priesterraad. Het kiescollege ondersteunt deze constatering.

Het kiescollege legt bovenstaande zaken vast in dit procesverbaal, opdat zij bij een volgende verkiezing punt van aandacht zullen kunnen zijn.

Rotterdam, 23 april 2012

Het kiescollege,

dr H.A. Verbakel, voorzitter

dr A.J.M. van der Helm

dr A.H.C. van Eijk

mw drs A.M.C.B. de Jong, secretaresse/management-assistente

BIJLAGE BIJ HET PROCESVERBAAL

Op grond van artikel 6.4 van de statuten van de Priesterraad werd ook de pastoraal werk(st)ers en permanent diakens om een voordracht gevraagd wat betreft aan de wijzen auditores uit hun midden. De uitslag is als volgt:

1a. pastoraal werk(st)ers

Groslijst op basis van de kandidaatstelling:

R.I.M. Lijesen	Rotterdam	019	009
M.J.H.M. Hoogenbosch	Noorden	012	007
C.A. Koeleman	Rotterdam	010	004
H.J. Dam	Alblasserdam	009	003
M.Th.Ph. van der Loo	Den Haag	008	004
F.H. Wijnen	Zuidland	008	004
I.P.J. Osseweijer	Hillegom	005	003
M.J.S. Claassens-van Daalen	Delft	005	003

Kolom drie geeft het aantal behaalde punten aan. Kolom vier geeft het aantal malen aan dat iemands naam is genoemd. Uit deze groslijst is de kandidatenlijst samengesteld. In totaal werden 46 pastoraal werk(st)ers kandidaat gesteld.

Uitslag der stemming – in alfabetische volgorde:

M.J.H.M. Hoogenbosch	Noorden
C.A. Koeleman	Rotterdam
R.I.M. Lijesen	Rotterdam

De bisschop wees hen dientengevolge aan als auditor in de Priesterraad namens de pastoraal werk(st)ers.

1b. permanent diakens

Omdat de twee fases van de verkiezingen in één fase zijn afgerond is er geen groslijst. De kandidatenlijst werd gevormd door het totaal aantal permanent diakens van of werkzaam in het bisdom Rotterdam, met uitzondering van diegenen die hadden laten weten een auditorzetel in de Priesterraad niet te zullen aanvaarden.

Uitslag der stemming:

J. Smies

Berkel Enschoot

De bisschop wees hem dientengevolge als auditor in de Priesterraad aan namens de permanent diakens.

SUPPLEMENT BIJ HET PROCESVERBAAL VERKIEZINGEN PRIESTERRAAD 2012

1. Uitslagen

Groslijst op basis van de kandidaatstelling

T.F.M. Visser	Delft	093	030
W.P.J. Bakker	Voorburg	071	017
J.C.M. Steenvoorden	Naaldwijk	084	022
A.J.M. van der Helm	Den Haag	082	023
J.H. Smith	Leiden	044	012
Chr.N. Bergs	Rotterdam	043	013
A.J. van Deelen	Rijswijk	036	011
M.J.Th. Straathof	Wateringen	027	008
M.P.J. Hagen	Wassenaar	024	008
R.J.W. Franken	Lisse	023	009
H.M.W. Egging	Rotterdam	023	008
M.R. Hoogland c.p.	Rotterdam	020	005
A.L. Langerhuizen	Voorburg	020	009
Ch.E.M. Duynstee	Maassluis	020	006
J.P.F. Glas	Leimuiden	019	008
W.E.F.M. Froger	Rotterdam	019	007
Th.J.J. van Steekelenburg	Sassenheim	017	006

Kolom drie geeft het aantal behaalde punten aan, terwijl kolom vier aangeeft hoe vaak een kandidaat is genoemd. Uit deze groslijst is de kandidatenlijst samengesteld. Zij die niet beschikbaar of niet herkiesbaar waren, zijn niet in de kandidatenlijst opgenomen. In totaal werden 78 priesters kandidaat gesteld. De naam van twee pastoraal werk(st)ers werd genoemd, maar deze werd niet meegeteld in dit aantal. Er was één blanco formulier.

Uitslag der stemming van de verkiezing van acht leden van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam 2012 – in alfabetische volgorde:

W.P.J. Bakker	Voorburg
Chr.N. Bergs	Rotterdam
A.J.M. van der Helm	Den Haag
W.E.F.M. Froger	Rotterdam
Th.J.J. van Steekelenburg	Sassenheim
J.C.M. Steenvoorden	Naaldwijk
M.Th.J. Straathof	Wateringen
T.F.M. Visser	Delft

2. De verkiezing in cijfers

2.1 Priesters

Kandidaatstelling: van de 169 verzonden uitnodigingen zijn 86 formulieren retour gekomen (waarvan één blanco). Deze formulieren kwamen voor de sluitingstijd binnen. De respons bedroeg derhalve 50,88 %. Er kwamen vier formulieren na sluitingstijd binnen en deze zijn niet meegerekend.

Stemming: van de 169 verzonden exemplaren zijn 97 stembiljetten teruggezonden. Deze formulieren kwamen voor de sluitingsdatum binnen. Er was één blanco formulier. De respons bedroeg derhalve 57,39 %. Er kwamen negen formulieren na sluitingstijd binnen en deze zijn niet meegerekend.

2.2 Pastoraal werk(st)ers

Kandidaatstelling: van de 104 verzonden uitnodigingen zijn er 32 formulieren teruggekomen (waarvan één blanco). Deze formulieren kwamen voor de sluitingsdatum binnen. De respons bedroeg derhalve 30,76 %. Er kwamen drie formulieren na sluitingstijd binnen en deze zijn niet meegerekend.

Stemming: van de 104 verzonden stembiljetten zijn 60 stembiljetten retour gekomen. Deze stembiljetten kwamen voor de sluitingsdatum binnen. De respons bedroeg derhalve 57,69%. Vier formulieren kwamen na sluitingstijd binnen en deze zijn niet meegerekend.

2.3 Permanente diakens

Kandidaatstelling: niet van toepassing.

Stemming: van de 35 verzonden stembiljetten zijn 26 stembiljetten retour gekomen. Alle stembiljetten kwamen voor de sluitingsdatum binnen. De respons bedroeg derhalve 74,28 %.

3. De samenstelling van de Priesterraad

De Priesterraad is als volgt samengesteld:

acht gekozen leden

de membra nata (de vicarissen)

drie door de bisschop te benoemen leden

drie auditores namens de pastoraal werk(st)ers

een auditor namens de permanent diakens

De bisschop is voorzitter van de Priesterraad en tevens voorzitter van de agendacommissie. Deze agendacommissie bestaat voorts uit de secretaris van de Priesterraad, de gespreksleider en een lid van de Raad.

De Priesterraad heeft een gekozen secretaris en een gekozen behartiger van de internationale contacten. De notulist is geen lid van de Priesterraad.

4. Dossier verkiezing Priesterraad 2012

De stukken van het kiescollege met betrekking tot de verkiezing van de Priesterraad in 2012, waaronder alle groslijsten en kandidatenlijsten, zijn geplaatst in het archief van het bisdom Rotterdam.

Deze stukken zijn openbaar. Indien er geen aanleiding is zulks uit te stellen, zullen alle stembiljetten worden vernietigd na 1 november 2012.

5. Publiciteit

Het procesverbaal is ter hand gesteld aan de leden van de Priesterraad. Het is gepubliceerd in de *Analecta* van het bisdom Rotterdam, jaargang 57, nummer 1-2 2012.

Daarmee is voldaan aan wat vereist wordt in het Decreet over de Priesterraden, ad IV.14 (zie hiervoor blz. 7 van “Toepassingsbesluiten bij de *Codex Iuris Canonici*” – regelingen RK Kerkgenootschap in Nederland, nummer 5).

JAAROVERZICHT

pastorale personeelsmutaties 2011

Wijdingen

Er hebben geen priester of diakenwijdingen plaatsgevonden.

Eerste benoemingen en aanstellingen

priester/ regulier:

J. Asa svd

K. van der Geest svd

P. Barendse svd

M. Jehandut svd

zuster reguliere:

Zr. E. Telik SspS

diaken:

Geen

pastoraal werker m/v:

A.L. Gerritsen (verpleeghuis)

J.E.M. Jacobs (ziekenhuis)

A.M.G. de Jong-van Kampen (parochie)

Emeritaat

priesters:

M.E.H. Oostdam

C. Stam

B.M. Versteegen

P.M. Vismans

J.C.M. van Winkel

diaken:

L.A.M. van den Hoven

pastoraal werker m/v:

G.A.M. van Amesfoort-Buffering

J.J.M. Batist

Th.M.J. Dingjan-Zonneveld

P.C.M. van Drie-Brouwer

J.G.M. van Hulsen

M.A.E. Hoogervorst

E.M.P. Poortvliet-Kagchelland

Overleden:

bisdompriesters:

C. Schut (15-2)

R.M. Kuijpers (8-4)

J. Tol (17-5)

M.J. Elshout (3-8)

N.A.M. van der Waart (24-8)

permanent diakens:

P.M. Martens (17-6)

pastoraal werker m/v:

C.J. de Leede (30-10)

BENOEMINGEN EN ONTSLAGEN

1 december 2011 (met terugwerkende kracht)

P.J. Smits, benoeming tot lid van de Diocesane Caritas Instelling van het bisdom Rotterdam voor een tweede periode van vier jaar.

5 december 2011 (met terugwerkende kracht)

Drs. R.M.P. Akkermans, eervol ontslag als geestelijk verzorger van de penitentiare inrichting Rijnmond, locatie De IJssel te Krimpen a/d IJssel en goedkeuring en zending als geestelijk verzorger van de penitentiare inrichting Haaglanden, locatie Scheveningen te Den Haag.

1 januari 2012

Drs. G.T.M. Pex MHM, eervol ontslag als pastoor van de parochie Zalige Titus Brandsma te Den Haag.

M.A. de Korte CP, eervol ontslag als pastoor van de Federatie Pax et Bonum te Woerden, Meije-Zegveld, Kamerik en Oudewater.

J.F. de Rooij SCJ, eervol ontslag als administrator van de parochie H. Laurentius en Moeder Gods te Voorschoten.

P.C.M. Bergmans, eervolle ontheffing van de kerkelijke zending als medewerker Pastoraat Oude Wijken, locatie Oude Noorden te Rotterdam (met pensioen).

Mw. M.E. de Meij, eervolle ontheffing van de kerkelijke zending als geestelijk verzorgster in het verpleeghuis Bloemendaal te Gouda (vervroegd pensioen).

Mw. Drs. E.M. Stalmeier, goedkeuring en kerkelijke zending als geestelijk verzorgster in Verpleeghuis De Riethoek te Gouda.

Dr. P.A.H.M. Mantelaers, goedkeuring en kerkelijke zending als pastoraal werker van Federatie Oostland Bergschenhoek, Berkel en Rodenrijs, Bleiswijk, Nootdorp en Pijnacker tot 1 april 2012.

Mw. mr K.H. Faase, eervol ontslag als lid van de Raad voor Economische Aangelegenheden van het bisdom Rotterdam.

15 januari 2012

M.J.J. Reneerkens, benoeming tot geestelijk verzorger van de Stichting Ipse De Bruggen, locatie Landgoed Ursula te Nieuwveen.

31 januari 2012

H.M. de Blécourt, eervol ontslag als administrator van de parochie H. Nicolaas te Rotterdam.

1 februari 2012

A.C.M. de Lange, benoeming als administrator van de parochie H. Nicolaas te Rotterdam tot 1 mei 2012.

G.A.C. van Paassen, goedkeuring en kerkelijke zending als pastoraal medewerker van de parochie de Vier Evangelisten te Den Haag tot 1 februari 2013.

W.F. van der Ven, eervolle ontheffing van de kerkelijke zending als geestelijk verzorger in Huize St. Ursula te Nieuwveen (met pensioen).

Drs. A.H.M. van de Sande, eervolle ontheffing kerkelijke zending als pastoraal werker van de Stichting Pastoraat Werkers Overzee.

15 februari 2012

H.M. de Blécourt, benoeming tot rector in het verzorgingshuis St. Petrus te Berkel en Rodenrijs.

1 maart 2012

Drs. R.H. Veerman, goedkeuring en kerkelijke zending als geestelijk verzorger in de penitentiare inrichting Rijnmond, locatie De IJssel te Krimpen a/d IJssel.

M. Pelupessy, benoeming tot lid van de Diocesane Commissie Roepingenpastoraal van het bisdom Rotterdam voor een eerste periode van vier jaar.

Dr. ir. C.A.P.S. van der Mast, eervol ontslag als lid van de Diocesane Commissie Roepingenpastoraal van het bisdom Rotterdam.

Mw. Drs. E.M. Stalmeier, benoeming tot parttime bisschoppelijk gedelegeerde voor het katholiek onderwijs voor een bepaalde tijd van drie jaar.

1 april 2012

Dr. P.A.H.M. Mantelaers, goedkeuring en kerkelijke zending als pastoraal werker in Federatie Oostland tot 1 juli 2012.

G.A.L.M. Nijenstein, benoeming tot lid van het bestuur van de Diocesane Caritas Instelling van het bisdom Rotterdam voor een eerste periode van vier jaar.

Drs. ir. W.A. van Erp, benoeming tot voorzitter van de Diocesane Caritas Instelling van het bisdom Rotterdam voor de termijn van zijn benoeming tot lid van de Diocesane Caritas Instelling van het bisdom Rotterdam.

15 april 2012

Mgr. dr. H.A. Verbakel, eervol ontslag als moderator van de studentenparochie H. Catharina van Alexandrië te Rotterdam.

Dr. M.-R. Hoogland CP, benoeming tot administrator van de studentenparochie H. Catharina van Alexandrië te Rotterdam tot 1 januari 2013.

16 april 2012

W.P.J. Bakker, eervol ontslag als pastor van de parochie St. Jan de Doper te Gouda en benoeming tot pastoor van de parochies Trinitas te Leidschendam en Sint Maarten te Voorburg.

A.J. van Deelen, eervol ontslag als administrator van de parochies Trinitas te Leidschendam en Sint Maarten te Voorburg.

19 april 2012

Dr. A.J.T. van den Hout, benoemd tot voorzitter van de Diocesaan Bureau voor Geschillen van het bisdom Rotterdam.

20 april 2012

J.G. Collignon, goedkeuring en kerkelijk zending als diaken in Huize Frankelandgroep, locatie Schiewaegh te Schiedam.

24 april 2012

W.P.J. Bakker, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

Chr.N. Bergs, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

Dr. A.J.M. van der Helm, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

W.E.F.M. Froger, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

Th.J.J. van Steekelenburg, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

Mr. J.C.M. Steenvoorden, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

M.Th.J. Straathof, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

Drs. T.F.M. Visser, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

J.M.L. Smies, gekozen tot auditor uit de kring van de permanent diakens en benoemd in de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

Mw. M.J.H.M. Hoogenbosch, gekozen tot auditor uit de kring van de pastoraal werk(st)ers en benoemd in de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

C.A. Koeleman, gekozen tot auditor uit de kring van de pastoraal werk(st)ers en benoemd in de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

R.I.M. Lijesen, gekozen tot auditor uit de kring van de pastoraal werk(st)ers en benoemd in de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

1 mei 2012

Mw. Drs. M.K.M.A. Falke-de Hoogh, goedkeuring en kerkelijke zending als pastoraal werkster in de parochie St. Jans' Onthoofding te Zoeterwoude en alle parochies in het cluster Leiden e.o.

1 juni 2012

C. Kilabi SVD , benoeming tot lid van het pastoraal team in de parochie H. Willibrord te Den Haag.

M. Jehandut SVD, eervol ontslag als lid van het pastoraal team in de parochie H. Willibrord te Den Haag.

P. Barendse SVD, eervol ontslag als lid van het pastoraal team in de parochie H. Willibrord te Den Haag.

D. Ceballos MSC, eervol ontslag als lid van het bestuur van het Apostolaat ter Zee "Stella Maris".

NECROLOGIE

Bartholomeus Antonius Maria van der Helm

geboren op 2 september 1940 te Delft en priester gewijd op 12 juni 1965.

Bart van der Helm was na zijn wijding achtereenvolgens kapelaan in de parochies O.L. Vrouw Hemelvaart te Gouda (1965), St. Victor te Waddinxveen (1972) en H. Bartholomeus te Poeldijk en tevens werd hij benoemd tot districtscatecheet in het dekenaat Westland (1973). Op 1 oktober 1977 volgde zijn pastoorso Benoeming in de parochie H. Joseph te Wateringen. Deze functie combineerde hij van 1989 tot 1990 met het dekenschap van het dekenaat Westland. Uit deze functies werd hem op 1 juli 1990 ontslag verleend en werd hij benoemd tot moderator van de parochies H. Geest, Pax Christi, St. Jan de Doper en H. Willibrordus te Vlaardingen. Daarna werd hij op 1 oktober 1997 benoemd tot pastoor van de parochie St. Jeroen en Maria ter Zee te Noordwijk. Naast deze functie vervulde hij nog andere functies als voorzitter van het Fonds Pro Nobis et Posteris, als lid van de Priesterraad en lid van het Kathedrale Kapittel van het bisdom Rotterdam. Met ingang van 1 januari 2007 ging hij met emeritaat.

In het leven van pastor Van der Helm stond aandacht voor mensen centraal. Zijn functies van voorzitter van het Fonds Pro Nobis et Posteris en coördinator van de Ziekzoekerscommissie van het bisdom Rotterdam getuigen van de bijzondere zorg die hij had voor zijn collega's in de pastoraal, met name voor hen die in een meer kwetsbare fase van hun leven waren gekomen. Maar eerst en vooral waren het de mensen uit de geloofsgemeenschappen die aan zijn pastorale zorgen waren toevertrouwd en met wie hij kortere of langere tijd meeliep op hun levensweg. Pastor van der Helm heeft zijn leven lang in zijn werk als priester de goedheid en barmhartigheid van God willen tonen aan mensen in hun concrete leven. Ook na zijn emeritaat bleef hij assistenties verrichten en werd er nimmer vergeefs een beroep op hem gedaan. Voor zijn inzet en energie, wijsheid, humor en creativiteit zijn wij hem veel dank verschuldigd. Naar menselijke maatstaven gemeten te vroeg heeft pastor Van der Helm zijn leven teruggelegd in de hand van zijn Schepper. Moge God Zijn trouwe dienaar en harde werker in Zijn Wijngaard nu opnemen in Zijn huis van eeuwig leven. Een bijzonder woord van dank gaat uit naar mevrouw Rita Vorstenbos, die pastor Van der Helm vele jaren met aandacht en zorg nabij was.

Op woensdag 4 januari 2012 is hij na een kort ziekbed en voorzien van het Sacrament der zieken, overleden.

Drs. Johannes Wilhelmus Bergen
Officier in de Orde van Oranje-Nassau

geboren op 20 november 1923 te Delft en priester gewijd op 11 juni 1949.

Jan Bergen was na zijn wijding achtereenvolgens kapelaan in parochies te Waddinxveen, Den Haag, Rijswijk en Zoetermeer. Naast zijn functie als kapelaan werd hij in 1956 benoemd tot leraar aan het Groot Seminarie Hageveld te Heemstede en in 1961 tot leraar aan het Klein Seminarie Leeuwenhorst te Noordwijkerhout. Op 2 oktober 1970 volgde zijn pastoor-benoeming in de parochie te Zoetermeer. In 1978 werd hij benoemd tot pastoor te Rotterdam en in 1982 tot pastoor te Krimpen a/d IJssel. Op 1 februari 1984 werd hij -naast zijn functie als pastoor te Rotterdam- door de toenmalige bisschop van Rotterdam benoemd tot vicaris episcopalis. Als zodanig was hij lid van het Kathedraal Kapittel en lid van de Priesterraad. Vanaf 1985 werd hij daarnaast belast met de oprichting van het Centrum voor Priesteropleiding van het bisdom Rotterdam, waar hij de eerste rector van was. Uit deze functies werd hem op 1 november 1988 op zijn verzoek ontslag verleend; daarmee verkreeg hij tevens ontslag uit de gewone ambtsbediening. Sinds 1991 was Jan Bergen lid van de Broederschap van de H. Liduina van Schiedam. In 1994 werd hij vice-voorzitter van het Banneux-Comité Bisdom Rotterdam. Pastor Jan Bergen heeft zich 63 jaar als priester ingezet, eerst voor het bisdom Haarlem en vanaf 1956 voor het nieuw opgerichte bisdom Rotterdam.

Jan Bergen was een gelovig mens en een echte man van de Kerk. Beide kwaliteiten heeft hij concreet dienstbaar gemaakt bij de oprichting van het Centrum voor Priesteropleiding Vronesteyn; een inzet waar het bisdom nog steeds de vruchten van plukt. Acht jaar geleden werd hij getroffen door een beroerte. De beperking die dat opleverde heeft hij met waardigheid gedragen. Hij bleef van het leven genieten, maar realiseerde zich ook dat ieder mens nood heeft aan vergeving en verlossing.

Een bijzonder woord van dank gaat uit naar mevrouw Van Luxemburg, die jarenlang liefdevol voor hem heeft gezorgd.

Op woensdagochtend 11 april 2012 is hij overleden.

Johannes Hendrikus Jansen

Lid in de Orde van Oranje Nassau

geboren op 7 april 1936 te Kwintsheul en priester gewijd op 9 september 1973.

Jan Jansen was na zijn wijding achtereenvolgens kapelaan te Leiden en vanaf 1977 te Zoetermeer. Van de H. Nicolaasparochie te Zoetermeer werd hij in 1979 eindverantwoordelijke. Op 1 maart 1982 volgde zijn benoeming tot pastoor van de parochies H. Jacobus te Schipluiden en H. Maria Magdalena te Maasland; vanaf juni 2000 was hij ook eindverantwoordelijke van de parochie H. Antonius en Cornelius te Den Hoorn.

Met ingang van 7 april 2001 werd hem op zijn verzoek ontslag verleend; daarmee verkreeg hij tevens ontslag uit de gewone ambtsbediening en ging hij met emeritaat.

Als oudste zoon van een groot gezin werkende in de tuin heeft Jan Jansen op latere leeftijd gehoor gegeven aan de oproep en opdracht uit het Evangelie: “Breng vrede overal waar je komt” (Lc. 10,5). Na zijn emeritaat bleef hij aan de rand van zijn geliefde Westland wonen om de pastorale teams van het Westland en zijn oude parochies van Maasland en Schipluiden te assisteren. De druk van de verantwoordelijkheid viel van hem af en hij genoot van zijn dienstbaarheid in de vele pastorale ontmoetingen. Op zijn fiets ging hij naar de diverse verzorgingshuizen om samen met de mensen de eucharistie te vieren en elkaar daarna onder de koffie te ontmoeten. Pastor Jansen was trouw aan het Evangelie en de Kerk, waarbij hij zijn eigenheid niet verloochende en graag met mensen in discussie ging om het geloof eigentijds en bij de tijd te beleven en te ervaren. Eveneens was pastor Jansen trouw in zijn vriendschappen, ook met zijn broers en zussen onderhield hij hechte relaties.

Op maandag 7 mei 2012 is hij onverwachts op 76-jarige leeftijd overleden.

INHOUD

Jaargang 57 januari-juni 2012 Nummer 1-2

BRIEF Begeleidend schrijven van de bisschoppen van Nederland bij de brief over het 'waardig communiceren'	1
BRIEF van de Nederlandse bisschoppen b.g.v. Sacramentsdag 2012	2
PERSBERICHT Katholieke Kerk publiceert openbare jaarrapportage inzake seksueel misbruik	6
VOORWOORD van mgr. J.H.J. van den Hende bij de eerste openbare jaarrapportage inzake seksueel misbruik.....	9
HOMILIE van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende in de Christmaviering, op 4 april 2012 in de HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal	12
HOMILIE van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende bij gelegenheid van de heropening van de Ommegang van het Bedevaartsoord van de HH. Martelaren van Gorcum te Brielle, 27 april 2012	17
HOMILIE van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende bij gelegenheid van de diocesane ontmoetingsdag voor kerktoetreders, Bedevaatskerk HH. Martelaren van Gorcum te Brielle, 9 juni 2012	22
DECREET tot oprichting van een Diocesane voortgangscommissie van het bisdom Rotterdam	26
DECREET samenvoeging van de parochies Goede Herder/HH. Engelbewaarders te Rotterdam en Emmausgangers te Rotterdam	28
DECREET Samenvoeging Parochiële Caritas Instellingen van de parochies HH. Engelbewaarders te Hazerswoude Dorp, HH. Michael en Bernardus te Hazerswoude Rijndijk en De Emmausgangers te Alphen a/d Rijn en oprichting van de Parochiële Caritas Instelling van de parochie H. Thomas.....	31
BRIEF aan de besturen van de parochies betreffende Kerkelijke onderscheidingen in het bisdom Rotterdam, d.d. 12 maart 2012.....	33
PROCESVERBAAL van het kiescollege voor de verkiezing van de Priesterraad in het bisdom Rotterdam – 2012.....	34
BIJLAGE bij het procesverbaal	37
SUPPLEMENT bij het procesverbaal verkiezingen Priesterraad 2012.....	39

JAAROVERZICHT pastorale personeelsmutaties 2011	42
BENOEMINGEN EN ONTSLAGEN	44
NECROLOGIE	48

Bisdom Rotterdam

Koningin Emmaplein 3

3016 AA Rotterdam

Tel. (010) 281 51 71

Fax (010) 436 71 90

E-mail info@bisdomrotterdam.nl

www.bisdomrotterdam.nl

NL30 INGB 0000 4643 04

RK BISDOM ROTTERDAM

BISDOM ROTTERDAM

Analecta

Juli Augustus September 2012
Oktober November December 2012

jaargang 57
nummer 3-4

EEN GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING van kerken in Nederland

De Doop

Wij aanvaarden de doop als een heilig teken, ons door Christus toevertrouwd, dat ons met Hem en met elkaar verbindt. Hoe verschillend we op allerlei punten ook mogen denken, hierover zijn we het eens: de doop is een teken van Gods genade, hij doet ons delen in het geheim van Christus' dood en opstanding (Rom. 6:3-4), hij voert ons tot een nieuw leven. Wie dit heilig teken ontvangen, mogen zich deel weten van Christus' Kerk, die van alle plaatsen en tijden is. Zo hebben zij deel aan één Geest en zijn ze één lichaam geworden (1 Cor. 12: 13).

Wij bekennen dat de geschiedenis die praktijk en theologie van de doop doormaakten, er óók een van conflicten was. Vooralsnog houden juist verschillende visies op de doop sommige kerken nog gescheiden. Dooperkenning begint ermee dat gelovigen uit uiteenlopende tradities hun geloofsverhalen delen, en in hun onderscheiden dooppraktijken het werk van de Geest herkennen.

Wij, de kerken die deze verklaring ondertekenen, erkennen iedere doop die, in geloof en in gehoorzaamheid aan de opdracht van Jezus (Mat. 28:19), is voltrokken in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, en die, binnen de betrokken gemeenschap en volgens de aldaar geldende regels, is bediend met water. De aldus voltrokken en ontvangen doop is eenmalig en onherhaalbaar.

Wij bevestigen met het ondertekenen dat wij een doop, bediend in een van de kerken die mee ondertekenen, als geldig erkennen, mits aan het bovenstaande is voldaan. Daarbij kan de vorm verschillen: hier kent men een praktijk van onderdompeling in water, daar één van begieting of individuele besprenkeling ermee.

Wij erkennen uiteraard ook een doop die is bediend in een kerk die deze verklaring niet heeft ondertekend, maar die wel in overeenstemming met het hierboven gestelde is bediend. Overigens nodigen wij kerken en christelijke geloofsgemeenschappen die deze verklaring nog niet ondertekenden van harte uit tot ondertekening.

Wij verheugen ons voluit over iedere mens die wordt gedoopt, maar beseffen dat Gods genade breder werkt dan enkel via dit sacrament of heilig teken. Wij noemen daarom ook hen onze broeders en zusters die behoren tot geloofsgemeenschappen die, terwijl ze wel in de christelijke traditie staan, de doop niet kennen.

Deze onderlinge dooperkenning is een uitdrukking van onze overtuiging dat Jezus Christus het fundament is van onze eenheid (Gal. 3:27-28). Wij belijden, met de Verklaring over de Doop, opgesteld door de Commissie voor Geloof en Kerkorde van de Wereldraad van Kerken (Lima, 1982, paragraaf 6) dat de éne doop in Christus 'een oproep is aan de kerken om hun verschillen te overwinnen en hun gemeenschap zichtbaar te maken'.

Heiloo, 29 mei 2012

Ondertekend namens

de Anglicaanse Kerk in Nederland, rev. J.R. Albers

de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland, ds. E. van den Berg

de Evangelische Broedergemeente in Nederland, ds. Chr. Reichel

de Molukse Evangelische kerk, pdt. O. Matulesy

de Oud-Katholieke Kerk van Nederland, mgr. dr. J.A.O.L. Vercammen

de Protestantse Kerk in Nederland, ds. P. Verhoeff

de Remonstrantse Broederschap, prof. dr. Th.M. van Leeuwen

de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland, mgr. J.G.M. van Burgsteden s.s.s

de Syrisch-Orthodoxe Kerk in Nederland, fr. B.S. Dogan

ONDERLINGE TOENADERING ROND DE DOOP

Een verklaring

De doop geldt als het teken bij uitstek dat christelijke kerken verbindt. Toch was de geschiedenis die theologie en praktijk van de doop doormaakten, er óók een van hevige conflicten. Sommige werken door tot in onze tijd. Zo blijft het moeilijk de tegenstelling te overbruggen tussen kerken die enkel de doop van mondige mensen erkennen (volwassenendoop, doop op belijdenis) en kerken die, soms bijna uitsluitend, de kinderdoop praktiseren. Dat bleek ook gaandeweg het door de Raad van Kerken geïnitieerde Project Doop(v) erkenning. Niettemin zijn wij, de ondertekenaars van deze verklaring, afkomstig uit beide typen kerken, elkaar nader gekomen.

Historische achtergronden

Wat betreft de bijbelse achtergrond: wij onderschrijven, met de doopverklaring van de commissie Faith & Order van de Wereldraad van Kerken, dat ‘dopen op grond van persoonlijke belijdenis het best betuigde patron in de nieuwtestamentische geschriften’ is (Lima 1982, paragraaf 11). Zeker, er warden al in de vroegste tijd van het christendom ook kinderen gedoopt. Veelal werd immers met degene die zich tot dat nieuwe geloof bekeerde en zich liet dopen, heel het huisgezin mee gedoopt. Maar primair ging het dan toch om de belijdenis en de doop van die bekeerling. Pas in de loop van de Volgende eeuwen kwam de kinderdoop voorop te staan: kinderen mochten niet onder de macht van zonde en dood worden gelaten, en de doop gold als het sacrament van vergeving en vernieuwing. Maar ook de vanzelfsprekende samenhang van kerk en samenleving in het ‘corpus christianum’ werkte hierin door.

Zo werd de kinderdoop het overheersende patroon. De momenten van de doop en van het persoonlijk belijden van het geloof kwamen op het levenspad ver uit elkaar te liggen. In een deel van de Reformatie, bij de dopers of doopsgezinden, wilde men terug naar de in de bijbel ‘best betuigde’ praktijk, de doop op grond van persoonlijke belijdenis. Men zag die als zuiverder: de doop niet als een algemeen teken van opname in de Kerk, maar als bekrachtiging van de eigen, bewuste keuze voor Christus.

Twee tradities kwamen naast elkaar te staan: die van de kinderdoop en de volwassenendoop. Sterker, ze kwamen veelal tegenover elkaar te

staan, als opties die elkaar vrijwel uitsloten. Dat conflict heeft velen in verlegenheid gebracht en pijn gedaan. Hoe kunnen we het te boven komen? De toenadering tussen die tradities begint met de erkenning dat het hier om een gemeenschappelijk probleem gaat, de wrange vrucht van eeuwen kerkgeschiedenis.

Groeiende wederzijdse waardering

In onze besprekingen werd het ons duidelijk dat er voor beide benaderingen: die van de volwassenendoop en de kinderdoop, veel valt te zeggen. Zij die hechten aan de doop op belijdenis (doopsgezinden, baptisten, evangelicale- en Pinksterchristenen) erkennen dat er ook achter de praktijk van de kinderdoop zeer waardevolle gedachten schuilen. De gedachte bijvoorbeeld dat God zomaar, 'om niet', voor ons kiest, en wij niet voor God: dat wordt betuigd met een ritueel dat op het moment van 'zelf kunnen kiezen' ver vooruit loopt. Ook het verlangen om met een sterk, heilig teken te markeren dat God aan een kind zijn zegen geeft, wordt door wie hechten aan de volwassenendoop als zeer legitiem herkend. Evenals het verlangen om als ouders uitdrukking te geven aan het gevoel van dankbaarheid voor dit geschenk van nieuw leven. Vandaar dat men in doperse kringen veelal, in plaats van de kinderdoop, een ander ritueel aan de 'ingang' van het leven kent, de 'kinderopdracht': het kind wordt opgedragen aan God en krijgt de zegen; er wordt dankbaarheid geuit voor dit geschenk; de ouders beloven hun kind in liefde en geloof op te voeden.

Anderzijds erkennen zij die afkomstig zijn uit kerken waar men (vooral) de kinderdoop praktiseert, dat dopen en belijden in wezen samenhangen. Dat komt in de praktijk van 'doop op belijdenis' heel direct tot uiting. Natuurlijk is er ook bij de kinderdoop een verband met belijden: die doop vooronderstelt het belijden van de ouders en van de geloofsgemeenschap. Bovendien wijst de doop van een kind vooruit naar latere momenten van catechetische vorming, confirmatie, bewuste toetreding tot de kerk. Maar, zo moeten zij die aan de kinderdoop hechten erkennen, soms blijven die 'latere momenten' uit en is er van een bewuste beaming van de ondergane kinderdoop niet of nauwelijks sprake. De volwassenendoop houdt de twee aspecten 'doop' en 'belijdenis' op een benijdenswaardige wijze bijeen! Geen wonder dat er in kerken die de kinderdoop praktiseren, regelmatig gelovigen zijn die zeggen het te betreuren dat zij hun eigen (kinder)doop niet bewust hebben kunnen ondergaan, en die daarom vragen om, wanneer zij belijdenis doen, opnieuw te mogen worden gedoopt.

Een levenslange groei

Zo neemt over en weer de waardering toe voor de sterke kanten van beide dooppraktijken. Beiderzijds groeit bovendien de overtuiging dat de doop niet slechts te maken heeft met één moment, maar deel is van ‘een levenslange groei in Christus’ (Lima, paragraaf 9). De kinderdoop is het begin van een weg, waarop nog vele momenten van toe-eigening van het geloof moeten volgen. De volwassenendoop is gelieerd aan een aanwijsbaar moment van belijden, maar daaraan is een weg van ‘ernaar toe groeien’ voorafgegaan, en er zal een weg van verder groeien in het geloof op volgen. Dit beeld van een levenslange weg relateert de vaak scherp aangezette tegenstelling tussen beide posities. Volgens het rapport van de Joint Working Group van de Wereldraad van Kerken en de Rooms-katholieke Kerk maken drie elementen deel uit van het patroon van de initiatie door de doop: de catechetische vorming, de doop in water en de participatie in het leven van de gemeenschap. Deze elementen zijn aanwezig in het levenslange process van christen worden (JWG, Eighth Report 2005, Baptism, paragraaf 52).

Onherhaalbaar?

In de meeste kerken wordt de doop gezien als een sacrament of teken dat slechts één maal aan een mens kan worden bediend: het is onherhaalbaar. Soms staat die onherhaalbaarheid echter onder druk. Zoals gezegd: sommigen in de kerken waar de kinderdoop gebruikelijk is, betreuren het dat zij het sterkste teken van ‘opgenomen worden in de kerk van Christus’ niet zelf bewust hebben mogen ondergaan. Meermalen klinkt dan ook de vraag om, wanneer men belijdenis doet, opnieuw te worden gedoopt. Binnen de hedendaagse westerse cultuur, die op het zelf ervaren veel nadruk legt, klinkt die vraag des te luider. De kerken die vasthouden aan de (eenmalige) kinderdoop zoeken daarop een antwoord door meer aandacht te geven aan momenten en rituelen van doopvernieuwing of doopgedachtenis. Het gaat daarbij niet om een herhalen van de doop, maar om een in herinnering brengen van de destijds ondergane doop, om een opnieuw indachtig worden van het belang ervan.

Ook in de ‘op belijdenis dopende’, ‘doperse’ kerken wordt de vraag om opnieuw gedoopt te worden uiteraard regelmatig gesteld. Hij klinkt vaak bij de overgang van een als kind gedoopte naar zo’n kerk. In de doperse kerken die aan deze doopverkenning deelnamen, is er begrip voor dat zo’n wederdoop bij de zusterkerken, die de kinderdoop kennen, gevoelig ligt.

Daarom beloven zij er prudent mee om te gaan. Tot een erkenning van de kinderdoop in het algemeen kunnen en willen deze doperse kerken vooralsnog niet overgaan. Maar bij toetreding van iemand die als kind in een andere kerk werd gedoopt, is in sommige doperse gemeenten een herdoop geen must. In verschillende van deze doperse gemeenten doet men dan ook ervaring op met een vorm van ‘open lidmaatschap’: waar in die gemeenschappen voorheen het lidmaatschap strikt gekoppeld was aan ‘doop-opbelijdenis’, staat men tegenwoordig aan mensen die de kinderdoop ontvingen maar in hun geweten bezwaard zijn een herdoop te ondergaan, de volledige deelname aan het gemeentelijk leven toe. Voor de toekomst lijkt een verdere bezinning op dergelijke vormen van open lidmaatschap van belang.

Soms acht men echter in doperse kerken de vraag om een nieuwe doop wel degelijk legitiem. Wanneer iemand die als kind werd gedoopt, bij de overgang naar een doperse gemeente de wens uitspreekt om op zijn of haar belijdenis gedoopt te worden, kunnen er pastorale redenen zijn om aan die wens tegemoet te komen. Aan het besluit daartoe dient een diepgaand pastoraal onderzoek vooraf te gaan. De doperse gemeente meldt deze doop bij de kerk waar de betreffende gelovige lid was, en doet daarbij een beroep op erkenning van een gewetensvol genomen besluit.

Is de doop noodzakelijk?

‘De doop geldt als het teken bij uitstek dat christelijke kerken verbindt’: zo begonnen wij deze verklaring. De meeste kerken delen de overtuiging dat de doop de onmisbare bezegeling is van het bij Christus’ Kerk horen. Ook kerken die dat welhaast als een vanzelfsprekendheid nemen, erkennen niettemin dat er geloofsgemeenschappen zijn die dit sacrament niet kennen en toch voluit in de christelijke traditie staan (Leger des Heils, Genootschap der Vrienden). Ook zijn er kerken, zoals de Remonstrantse Broederschap, die de doop kennen als ‘het teken van de opneming in de Kerk van Christus’, maar hem niettemin niet als een strikte voorwaarde voor het lidmaatschap zien (ook hier is sprake van een vorm van ‘open lidmaatschap’). Een en ander herinnert ons eraan dat Gods genade breder werkt dan enkel via het sacrament van de doop.

Eén Geest en één doop

Er tekent zich toenadering af tussen de kerken, met name ook tussen kerken die de kinderdoop kennen en de kerken uit de doperse traditie(s).

Wij, de geloofsgemeenschappen die betrokken waren in dit proces van Doopverkenning, constateren dat met dankbaarheid en vreugde. Wij hopen in verdere contacten, breedoeccumenisch of bilateraal, steeds meer te ontdekken dat het de éne Geest is die in de verschillende dooppraktijken, met hun sterke en zwakke punten, werkt, en die ons brengt op oude, vertrouwde wegen, maar soms ook op verrassend nieuwe.

De kerken die deze verklaring ondertekenen spreken de intentie uit om op basis van het hierboven gestelde verder het gesprek met elkaar over de doop te blijven zoeken.

Heiloo, 29 mei 2012

Ondertekend namens

de Anglicaanse Kerk in Nederland, rev. J.R. Albers

de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland,

ds. E. van den Berg

de Evangelische Broedergemeente in Nederland, ds. Chr. Reichel

de Molukse Evangelische kerk, pdt. O. Matulesy

de Oud-Katholieke Kerk van Nederland, mgr. dr. J.A.O.L. Vercammen

de Protestantse Kerk in Nederland, ds. P. Verhoeff

de Remonstrantse Broederschap, prof. dr. Th.M. van Leeuwen

de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland, mgr. J.G.M. van Burgsteden s.s.s.

de Syrisch-Orthodoxe Kerk in Nederland, fr. B.S. Dogan

de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, ds. R. Yetsenga

de Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten, br. M. H. Jonker

DECREET VOOR DE OPRICHTING VAN DE INTERDIOCESANE STRAFRECHTBANK VAN DE EERSTE INSTANTIE IN DE NEDERLANDSE KERKPROVINCIE

Volgens de norm van can. 1423 richten de ondergetekenden: de Aartsbisschop dr. W.J. Eijk en de Bisschoppen dr. J.H.J. van den Hende, drs. A.L.M. Hurkmans, dr. G.J.N. de Korte, dr. J.M. Punt en F.J.M. Wiertz – na op 27 januari 2011 het “nihil obstat” van de Signatura Apostolica (vgl. prot. N. 4590/11 SAT) verkregen te hebben - een interdiocesane strafrechtbank van de eerste instantie op voor het aartsbisdom Utrecht en de diocesen Breda, Groningen-Leeuwarden, Haarlem-Amsterdam, ’s-Hertogenbosch, Roermond, Rotterdam.

1. De interdiocesane rechtbank is bevoegd om in eerste instantie van de rechtspraak strafzaken te beoordelen en te beslissen.
2. Met behoud van de bevoegdheid om beroep aan te tekenen bij de tweede instantie van de Rota Romana (vgl. can. 1444 § 1, n. 1) tegen zaken, die in eerste instantie van de rechtspraak zijn behandeld, wordt bij deze interdiocesane rechtbank beroep aangetekend bij de rechtbank van tweede instantie, die volgens de norm van can. 1439 op te richten is.
3. Met inachtneming van can. 1423 wordt als Bisschop Moderator van de interdiocesane rechtbank van de eerste instantie de Aartsbisschop van Utrecht aangewezen.
4. De zetel van dezelfde rechtbank is bij de curie van Utrecht gevestigd.
5. De gerechtsvicaris, de plaatsvervangende gerechtsvicarissen, de rechters, de promotores van het recht alsmede hun plaatsvervangers worden door de Aartsbisschop van Utrecht en de Bisschoppen van de rechtsgebieden, die deze interdiocesane rechtbank vormen, door absolute meerderheid van stemmen benoemd. Deze rechters en medewerkers worden voor vijf jaar benoemd en kunnen in de toekomst herbenoemd worden. De Moderator beschikt in een dringend geval met toestemming van de eigen ordinarius over de bevoegdheid hen te benoemen totdat dezelfde vergadering van Bisschoppen over de kwestie oordeelt. De overige medewerkers worden door de Moderator volgens het recht benoemd.
6. De kosten van de interdiocesane rechtbank van de eerste instantie worden evenredig door het aartsbisdom Utrecht en de diocesen Breda, Groningen-Leeuwarden, Haarlem-Amsterdam, ’s-Hertogenbosch,

Roermond, Rotterdam vergoed.

7. Over de status en de activiteiten van de interdiocesane rechtbank van de eerste instantie zal een jaarlijks bericht aan de Hoogste Rechtbank der Apostolische Signatuur voorgelegd worden.
8. Deze interdiocesane rechtbank van de eerste instantie zal na het verkrijgen van de goedkeuring van de Heilige Stoel vanaf 1 januari 2012 beginnen te bestaan.

w.g.

+ Dr. W.J. Eijk, Aartsbisschop van Utrecht

w.g.

+ Dr. J.H.J. van den Hende, Bisschop van Rotterdam en
Apostolisch Administrator van Breda

w.g.

+ Drs. A.L.M. Hurkmans, Bisschop van 's-Hertogenbosch

w.g.

+ Dr. G.J.N. de Korte, Bisschop van Groningen-Leeuwarden

w.g.

+ Dr. J.M. Punt, Bisschop van Haarlem-Amsterdam

w.g.

+ F.J.M. Wiertz, Bisschop van Roermond

w.g.

G.C.F.H.M. Bax ,
Notaria

Utrecht, 11 oktober 2011

DECREET VOOR DE OPRICHTING VAN DE INTERDIOCESANE STRAFRECHTBANK VAN DE TWEEDE INSTANTIE IN DE NEDERLANDSE KERKPROVINCIE

Volgens den norm van can. 1439, § 1 richt de Nederlandse Bisschoppenconferentie - na op 7 mei 2012 het “nihil obstat” van de Signatura Apostolica (cf. prot. nr. 4590/1/12) verkregen te hebben - de interdiocesane rechtbank van de tweede instantie in de stad Haarlem op voor strafzaken, die door de interdiocesane strafrechtbank van de eerste instantie in de Nederlandse Kerkprovincie behandeld zijn.

1. De rechtbank is, met inachtneming van het voorschrift van can. 1444, § 1, n. 1 en behoudens het bijzondere recht, bevoegd om in tweede instantie van de rechtspraak strafzaken, die door de interdiocesane strafrechtbank van de eerste instantie in de Nederlandse Kerkprovincie beslist zijn, te beoordelen en te beslissen.
2. Met inachtneming van can. 1439, § 3 wordt als Bisschop Moderator de Bisschop van Haarlem-Amsterdam aangewezen.
3. De zetel van deze rechtbank wordt bij de diocesane curie van het bisdom Haarlem-Amsterdam gevestigd.
4. De gerechtshervarers, de plaatsvervangende gerechtshervarissen, de rechters, de promotores van het recht alsmede hun plaatsvervangers worden door de Bisschoppenconferentie benoemd. Deze rechters en medewerkers worden voor vijf jaar benoemd en kunnen in de toekomst herbenoemd worden. De Moderator beschikt in een dringend geval met toestemming van de eigen ordinarius, over de bevoegdheid hen te benoemen totdat de Bisschoppenconferentie over de kwestie oordeelt. De overige medewerkers worden door de Moderator volgens het recht benoemd.
5. De kosten van de interdiocesane rechtbank worden door de afzonderlijke diocesen op evenredige wijze vergoed.
6. Over de status en de activiteiten van de interdiocesane rechtbank zal een jaarlijks bericht aan de Hoogste Rechtbank der Apostolische Signatuur voorgelegd worden.
7. De interdiocesane rechtbank zal, na verkrijgen van de goedkeuring van de Heilige Stoel, op de dertigste dag vanaf de ontvangst van de goedkeuring door de Hoogste Rechter der Apostolische Signatuur gegeven, beginnen te bestaan.

w.g.

Willem Jacobus Kardinaal Eijk, Voorzitter van de Bisschoppenconferentie

w.g.

Johannes Bernardus Maria Nijhuis, diaken Secretaris

Utrecht, 12 juni 2012

PROTOCOL EN FORMULIER

navraag antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt

1 november 2012

De kandida(a)t(e) voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie wordt gevraagd dit formulier te doen invullen bij de kerkelijke overheid bij wie hij/zij het laatst werkzaam was en het na invulling te bezorgen bij de kerkelijke overheid bij wie hij/zij zich als kandida(a)t(e) heeft gemeld.

Het “Protocol inzake het navragen van de antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt” vastgesteld door de diocesane bisschoppen en de hogere oversten van de religieuze instituten en sociëteiten van apostolisch leven in de Rooms-Katholieke Kerkprovincie in Nederland op 15 mei 2012 respectievelijk 30 mei 2012, tracht te voorkomen dat personen in een kerkelijke functie/stage worden benoemd bij wie in het verleden in een dergelijke functie/stage seksueel misbruik is vastgesteld.

Dit protocol is opgesteld vanuit de overweging dat het vertrouwen in de integriteit van degenen die in kerkelijke functies werkzaam zijn met alle mogelijke inzet moet worden bewaard. Daarom is het van groot belang dat voorafgaand aan een benoeming het functioneren van kandidaten in eerdere functies/stages van dezelfde aard zorgvuldig wordt onderzocht.

PROTOCOL

inzake het navragen van de antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt

De diocesane bisschoppen en de militair ordinaris, krachtens hun verantwoordelijkheid zoals omschreven in canon 381 Wetboek van Canoniek Recht 1983 en de Hogere Oversten van de religieuze instituten en van de sociëteiten van apostolisch leven van de Nederlandse Rooms-Katholieke Kerkprovincie, krachtens hun verantwoordelijkheid zoals omschreven in de canones 596 en 622 Wetboek van Canoniek Recht 1983, hierna ook aangeduid als “kerkelijke overheid”,

overwegende

- dat het vertrouwen in de integriteit van degenen die in kerkelijke functies werkzaam zijn met alle mogelijke inzet moet worden bewaard;
- dat het daarom van groot belang is dat voorafgaand aan een benoeming het functioneren van kandidaten in eerdere functies/stages van dezelfde aard zorgvuldig wordt onderzocht;
- dat met name onderwerp van dergelijke onderzoeken dienen te zijn gedragingen die aan te merken zijn als seksueel misbruik;
- dat dergelijke gedragingen bijzonder schadelijk zijn en kunnen leiden tot juridische aansprakelijkheid voor de kerkelijke overheid;
- dat vóór alles voorkomen moet worden dat opnieuw individuen en de kerkelijke gemeenschap geschaad kunnen worden door een persoon die zich eerder schuldig maakte aan seksueel misbruik;

stellen het navolgende Protocol vast:

1. Alle kandidaten¹ voor een kerkelijke functie/stage of een andere functie/stage waarin de kerkelijke overheid als benoemende of zendende

¹ Onder kandidaten worden in dit Protocol verstaan; priesters, diakens, religieuzen, pastoraal werk(st)ers, stagiairs, die zich onder verantwoordelijkheid van de bisschop of militair ordinaris voorbereiden op een bediening of functie in het pastoraat, alsmede de overige professionele werkers in de Kerk, die krachtens opdracht van de kerkelijke overheid medeverantwoordelijkheid dragen voor de verwezenlijking van kerkelijke doeleinden.

instantie optreedt, en die thans in een zodanige functie werkzaam zijn of geweest zijn met een benoeming of zending van een andere kerkelijke overheid, zal gevraagd worden naar een verklaring van laatstbedoelde kerkelijke overheid, waarin uitdrukkelijk de vraag wordt gesteld of in het verleden sprake is geweest van seksueel misbruik in een kerkelijke functie/stage.

2. Daartoe zal gebruik worden gemaakt van een gemeenschappelijk formulier, dat aan de kandidaat wordt verstrekt. De kandidaat wordt verzocht het formulier te laten invullen bij de kerkelijke overheid bij wie de kandidaat het laatst werkzaam was, en het daarna te bezorgen bij de kerkelijke overheid bij wie hij/zij zich als kandidaat heeft gemeld.
3. De bisschoppen en hogere oversten verplichten zich tot een objectieve invulling van het formulier.
4. De kandidaat heeft inzage in het ingevulde formulier en krijgt de gelegenheid zijn/haar mening daarover kenbaar te maken aan de kerkelijke overheid bij wie hij/zij zich als kandidaat heeft gemeld.
5. Een kandidaat wordt niet benoemd:
 - a. indien hij/zij geen gevolg heeft gegeven aan het verzoek in artikel 2 genoemd;
 - b. indien de kerkelijke overheid, bij wie hij/zij zich als kandidaat gemeld heeft, op grond van de informatie van het formulier hem/haar als niet opnieuw benoembaar moet kwalificeren.
6. Een kandidaat kan “onder voorwaarden” benoemd worden indien de informatie van het formulier hem/haar kwalificeert als “onder voorwaarden opnieuw benoembaar”. Deze voorwaarden worden schriftelijk vastgelegd en betreffen een verplichte behandeling of begeleiding van de kandidaat en/of de beperking tot een bepaalde functie. Vastgelegd wordt ook de duur van de voorwaardelijkheid, alsmede wie van de voorwaardelijkheid in kennis mogen worden gesteld.
7. In geval van “onder voorwaarden opnieuw benoembaar” zal de kandidaat met het oog op een benoeming moeten instemmen met het overdragen van alle hiervoor relevante informatie uit het personeelsdossier. Zonder die instemming wordt niet tot benoeming overgegaan.
8. Dit Protocol zal op de daartoe geëigende wijze worden gepubliceerd, opdat het bij alle betrokkenen bekend zal zijn.
9. Het in artikel 2 genoemde formulier is als bijlage aan dit Protocol toegevoegd.

Aldus op 15 mei 2012 vastgesteld door de bisschoppen van Nederland,
namens deze,

+ Willem Jacobus kardinaal Eijk
(Voorzitter van de Nederlandse Bisschoppenconferentie)

Drs. V.G.P.J.M. Schoenmakers
(Plaatsvervangend secretaris-generaal van de Nederlandse
Bisschoppenconferentie)

en op 30 mei 2012 vastgesteld door de oversten van de religieuze instituten
/ sociëteiten van
apostolisch leven in Nederland, namens deze,

Br. Drs. C.J.H.M. van Dam c.s.a.
(Voorzitter van de Konferentie Nederlandse Religieuzen)

Prof. mr. dr. P.J.E. Chatelion Counet
(Secretaris van de Konferentie Nederlandse Religieuzen)

FORMULIER

navraag antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten² voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt

**Rooms-Katholieke Bisschoppenconferentie van Nederland
en de Hogere Oversten van Religieuze Instituten
en Sociëteiten van Apostolisch Leven in de
Rooms-Katholieke Kerkprovincie van Nederland**

De kandida(a)t(e) wordt gevraagd dit formulier te doen invullen bij de kerkelijke overheid bij wie hij/zij het laatst werkzaam was en het na invulling te bezorgen bij de kerkelijke overheid bij wie hij/zij zich als kandida(a)t(e) heeft gemeld.

Het “Protocol inzake het navragen van de antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt” vastgesteld door de diocesane bisschoppen en de hogere oversten van de religieuze instituten en sociëteiten van apostolisch leven in de Rooms-Katholieke Kerkprovincie in Nederland op 15 mei 2012 respectievelijk 30 mei 2012, tracht te voorkomen dat personen in een kerkelijke functie/stage worden benoemd bij wie in het verleden in een dergelijke functie/stage seksueel misbruik is vastgesteld.

Dit protocol is opgesteld vanuit de overweging dat het vertrouwen in de integriteit van degenen die in kerkelijke functies werkzaam zijn met alle mogelijke inzet moet worden bewaard. Daarom is het van groot belang dat voorafgaand aan een benoeming het functioneren van kandidaten in eerdere functies/stages van dezelfde aard zorgvuldig wordt onderzocht. Vóór alles moet worden voorkomen dat opnieuw individuen en de kerkelijke gemeenschap geschaad kunnen worden door iemand die zich eerder aan seksueel misbruik schuldig maakte.

-
- 2 In het Protocol worden onder kandidaten verstaan; priesters, diakens, religieuzen, pastoraal werk(st)ers, stagiairs, die zich onder verantwoordelijkheid van de bisschop of militair ordinaris voorbereiden op een bediening of functie in het pastoraat, alsmede de overige professionele werkers in de Kerk, die krachtens opdracht van de kerkelijke overheid medeverantwoordelijkheid dragen voor de verwezenlijking van kerkelijke doeleinden.

De heer/mevrouw
te, adres:
is aan mij bekend door zijn/haar werk als priester/diaken/pastoraal werk(st)
er (evt. andere functie) in het bisdom/instituut
met mijn zending of opdracht.

Volgens zijn/haar informatie stelt hij/zij zich thans kandidaat voor de
functie van priester/diaken/pastoraal werk(st)er (evt. andere functie
.....) te
in het bisdom (van het religieus instituut
.....).

Op grond van hetgeen mij vanuit mijn verantwoordelijkheid bekend is
aangaande het functioneren van bovengenoemde, verklaar ik dat:

- o seksueel misbruik in een kerkelijke functie/stage door de heer/mevrouw
..... in de zin van artikel 1.3 van de Procedure
voor de Behandeling van Klachten over Seksueel Misbruik binnen
Rooms-Katholieke Kerk, zoals vastgesteld door het bestuur van de
Stichting Beheer & Toezicht inzake Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk
op 5 oktober 2011, dan wel in de zin van het Wetboek van Strafrecht
nimmer is vastgesteld³.
- o in het verleden seksueel misbruik in een kerkelijke functie/stage door
de heer/mevrouw in de zin van artikel
1.3 van de Procedure voor de Behandeling van Klachten over Seksueel
Misbruik binnen Rooms-Katholieke Kerk, zoals vastgesteld door het
bestuur van de Stichting Beheer & Toezicht inzake Seksueel Misbruik in
de R.-K. Kerk op 5 oktober 2011, dan wel in de zin van het Wetboek van
Strafrecht is vastgesteld.

3 De kandidaat is uitsluitend onvoorwaardelijk benoembaar indien zowel het eerste
als het derde hokje is aangekruist.

Naar mijn mening is de heer/mevrouw
vanwege deze gebeurtenis in zijn of haar loopbaan

- o niet opnieuw in een soortgelijke functie/stage benoembaar;
- o in een soortgelijke functie/stage alleen opnieuw benoembaar onder strikte voorwaarden, die bestaan in:

.....
.....
.....
.....

- o Mij geen andere aanwijzingen bekend zijn, waardoor er ten aanzien van de heer/mevrouw op het gebied van seksueel misbruik bijzondere risico's zouden bestaan.

.....
(plaats)

.....
(datum)

.....
(naam)

.....
(hoedanigheid als kerkelijke overheid)

HOMILIE

van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende ter gelegenheid van de opening van het Jaar van het Geloof, Basiliek H. Liduina en Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans te Schiedam, 11 oktober 2012

Broeders en zusters,

Een Jaar van het Geloof. Toen het initiatief voor de eerste keer doordrong in onze Kerk werd er meteen gezegd: We hadden onlangs nog een jaar van de priesters (2009-2010) en we hadden ook nog een jaar van Paulus (2008-2009). Het klonk een beetje vermoeid, die reactie. Alweer een jaar! Jazeker zegt paus Benedictus XVI: een Jaar van het Geloof. Bij het geloof denken we al gauw aan de geloofsbelijdenis die we op zondag uitspreken en die velen van ons uit het hoofd kennen. De belijdenis van ons geloof in de twaalf artikelen: ik geloof in de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en als vrucht van de Heilige Geest, de Kerk. Wanneer we over ons geloof spreken gaat het om meer dan om het belijden van ons geloof. Met ons geloof hangt nog veel meer samen. Daarom dat de paus dit jaar niet alleen vijftig jaar Vaticanum II herdenkt wereldwijd in de Kerk maar ook herdenkt dat 20 jaar geleden onze nieuwe wereldwijde katholieke catechismus uitkwam. En als je in die catechismus bladert dan zijn er vier delen. En dat geeft wel antwoord op de vraag dat geloof meer is dan de geloofsbelijdenis. Jazeker, zegt de paus samen met de catechismus. Er zijn vier delen te onderscheiden in die wereldcatechismus. Het eerste deel gaat inderdaad over de belijdenis van ons geloof en de uitleg daarvan. Het tweede deel gaat over het geloof vieren, de liturgie, het kerkelijk jaar, de grote feesten die prominent aanwezig zijn en die direct verband houden met de grote mysteries van ons geloof. Naast het geloof belijden en het geloof vieren is het derde deel van de catechismus het geloof leven, beleven in ons bestaan van elke dag. Dan gaat het over werkelijk leven als een christen, gewetensvol omgaan met elkaar, rekening houden met de tien geboden, gewetensvol leven om in Jezus voetspoor te treden. En daar hoort ook bij de dienst aan onze naasten, onze beschikbaarheid voor het koninkrijk Gods. En nog een vierde deel want naast ons geloof belijden, het vieren in de liturgie en het beleven in woord en daad elke dag is het ook belangrijk dat we het gesprek met God gaande houden in ons gebed. Het vierde deel van de catechismus gaat over bidden. Bidden als het gesprek dat we met God mogen hebben. Zowel gezamenlijk als wij bidden maar ook in onze binnenkamer als wij thuis zijn (cfr. Mt. 6, 5-14). In een persoonlijk woord richten we ons tot

de Heer met woorden van de Schrift of heel bijzonder met het Onze Vader dat wij van Onze Heer hebben geleerd (cfr. Lc. 11, 1-13).

Het Jaar van het Geloof, broeders en zusters, heeft dus met alle schakeringen te maken van ons leven in geloof. Belijden dat God er is, belijden dat Zijn Zoon mens is geworden, dat de H. Geest ons steeds wil bezielen. Ons geloof vieren in de eucharistie en in de andere sacramenten en zorgvuldig omgaan met het Woord van de Schrift. Dat doen we als echte hoorders van de boodschap van God en door ook werkelijk te leven als een christen en ook in onze woorden en daden herkenbaar te zijn als vrienden van de Heer en ten vierde het gesprek gaande houden met de Heer.

Broeders en zusters, een grote gebeurtenis in het geloof van onze Kerk is het Tweede Vaticaans Concilie geweest. Velen van u zullen dat misschien nog in herinnering hebben. Het was in die tijd, in 1962, dat er ook voor het eerst veel mogelijk was via televisie en radio. De pers zat er werkelijk bovenop want er was wereldwijd aandacht voor die grote kerkvergadering van alle bisschoppen uit de wereld rond de paus. Een geloofsgesprek, zegt Kardinaal Willebrands, een universeel geloofsgesprek van alle bisschoppen samen, ruim 2.500 met even zovele adviseurs en theologen (cfr bisschoppelijke brief 'Dienaar in Gods gemeente', 1982). En dan nog allerlei mensen die er waren op uitnodiging van de paus: andere christenen, andere godsdiensten. 50 Jaar geleden is nagedacht over de grote rijkdom van ons geloof. Hoe kunnen we dat geloof, zegt paus Johannes XXIII, steeds weer beleven als nieuw? Hoe kunnen we ons geloof steeds weer in relatie met onze werkelijkheid doen spreken op zo'n manier dat Gods bedoelingen met ons naar voren komen en Gods bedoelingen met de wereld tot hun recht komen? En dat wij daar als mensen van geloof onze roeping in vinden om dat zo goed mogelijk met elkaar werkelijk te vervullen van dag tot dag. *Aggiornamento*, zei paus Johannes XXIII, het bij de tijd brengen van ons geloof. Heel veel mensen zullen zeggen: ja, dat werd ook eens tijd. Maar dat bedoelde de paus niet. Het ging erom dat wij ons geloof niet zouden beleven als iets van lang geleden dat in een doosje staat te schimmelen maar het geloof als werkelijk een beleefd geloof in belijdenis, in vieren, in leven en in bidden. En dan wel tot op de dag van vandaag, met de noden van vandaag, met de uitdagingen van vandaag en de zegeningen van onze tijd. In het Nederlands zeggen we dan: bij de tijd brengen. Het is eigenlijk: bij de dag brengen. Paus Benedictus heeft daar een woord voor: *Verheutigung* van ons geloof.

Vijftig jaar geleden is dat concilie begonnen. En men dacht in eerste instantie: als we een periode van drie maanden bijeen zijn dan zijn we een heel eind. En de agenda was ook redelijk bescheiden. De eerste sessie (zo heet zo'n bijeenkomst van drie maanden) was voorbij en toen gebeurde er iets wat niemand verwacht had maar wat wel mogelijk zou zijn. Paus Johannes XXIII bleek ziek en stierf. En zoals u misschien weet, als een paus sterft die een concilie bijeenroept dan is het ook afgelopen met zo'n kerkvergadering. Maar de nieuwe paus die aantrad, paus Paulus VI, heeft er geen gras over laten groeien en liet vrijwel terstond met een grote radioboodschap (22 juni 1963) weten dat het concilie niet was gestopt maar voortgang zou vinden. Uiteindelijk waren er 4 periodes van 3 maanden van 1962 tot 1965. Voor velen van u misschien nog in herinnering uit krantenkoppen, uit radioreportages of hele eenvoudige televisiebeelden. Ik lag nog in de kinderwagen en heb er eerlijk gezegd niet veel van meegekregen. En dat is voor veel mensen hier in de kerk ook het geval. Daar ben ik ook blij om. Anders zouden we hier met één generatie zijn. We zijn hier met meerdere generaties om het geloof, dat we ontvangen hebben, te vieren en ook werkelijk door te geven.

Vijftig jaar geleden, een belangrijke vergadering wereldwijd, is gesproken over de liturgie, over het zelfverstaan van de kerk als het Volk van God, als tempel van de Heilige Geest. Er is gesproken over het engagement in de samenleving. Vanuit de Kerk er is op veel deelgebieden werkelijk gesproken en inzicht gekomen rond de oecumene, de toenadering tot de andere christenen, betreffende de godsdienstvrijheid en ook waar het gaat om het bij de tijd brengen van de priesteropleiding en het religieuze leven. En wat dacht u van de missie, de zending in de wereld, evangelisatie? Wat dacht u van de bijzondere taak die je als gedoopte hebt, het leven in apostolaat, erop uit gaan met het geloof in je hart? Het zijn 16 documenten geworden en paus Benedictus XVI zei toen hij dit Jaar van het Geloof aankondigde dat het de moeite waard is -ja, het is zelfs nodig voor ons geloof- dat we die documenten blijven lezen. Ze zijn de moeite waard om ook nu ter hand te worden genomen, uit te diepen en te verstaan.

Broeders en zusters, twee dingen zijn in het bijzonder uit dat concilie ook in boekvorm voortgekomen (naast liturgische boeken). Dat is het kerkelijk wetboek (1983) om de ordening in de Kerk volgens de constitutie over de Kerk (*Lumen Gentium*) uit te drukken in wetsteksten en in regels. En uiteindelijk de catechismus in 1992. In ons land was men eerst een beetje

kreterig wanneer het gaat om het ontvangen van die catechismus: hoe kun je nou een universele catechismus schrijven voor zoveel verschillende landen en culturen? In Italië wist men daar wel raad mee en men zei *una stupenda sinfonia della fede*, een indrukwekkende symfonie van geloof. Er zit van alles in en het is voor iedereen bestemd. Lees het maar die belijdenis van geloof, laat je maar raken door werkelijk het viere van het geloof, ga er maar aanstaan om christen te zijn in deze tijd en vergeet niet te bidden.

Broeders en zusters, vandaag mogen wij met het Jaar van het Geloof een begin maken en weten dat het geloof een rijk geschenk is dat we niet in onze binnenzak hebben of waar geen lucht bij mag komen. Integendeel het is door onze God gegeven in het hart en met de adem van de H. Geest en het kan ook in onze tijd en in onze gemeenschap van de Kerk ons helpen om mensen te zijn naar Gods bedoelingen. Het gaat om Christus, zegt de paus. Hij is ons vertrekpunt en tegelijkertijd ook ons einddoel. Hij heeft het eerste woord toen Hij ons uitnodigde en met ons was. En Hij heeft het laatste woord om ons te ontvangen en te oordelen. En in die tussentijd, tussen die eerste komst en zijn wederkomst, mogen wij dit Jaar van het Geloof vieren. Paulus zegt in de eerste lezing (Gal. 3, 1-5): Vergeet niet, het gaat om Christus, het gaat om Zijn evangelie en het komt er op aan of je Zijn woord vertrouwt zonder berekeningen te maken. En Zijn woord in je hart sluit zonder te zeggen maar, mits en eventueel. Geheel met ons hart de Heer aanvaarden, zoals Paulus zelf heeft gedaan, en dan staan we er niet alleen voor, zo getuigt het evangelie (Lc. 11, 5-13): vragen we de Heer werkelijk wat we nodig hebben om mensen van geloof te zijn? Als we de Heer werkelijk vragen om een gemeenschap van geloof te zijn in onze tijd dan kunnen we rekenen dat ons gebed beantwoord wordt met de komst van de H. Geest. God geeft altijd meer. Soms wordt het heel materieel uitgelegd. Ik heb nu een kleine fiets, dan krijg ik van God een hele grote. Ik heb nu een eenvoudige baan maar er komt nog een baan met een enorm salaris. Ik heb een prachtige flat maar er komt nog een keer, als ik blijf bidden, een enorm huis. Maar God is niet met ons in concurrentie en competitie om klein, groter, grootst in materiële goederen te verwezenlijken. Op de eerste plaats bezielt hij ons met de H. Geest en dat gaat alle geschenken en alle bezit te boven. Als Jezus aan het kruis hangt, hangt te sterven en mensen staan te joelen 'weg met Hem, kruisig Hem' dan zegt de Heer, 'vergeef het hun' (Lc. 23, 34) en Hij zegt 'ontvangt de H. Geest' (Joh. 20, 22).

Broeders en zusters, dat grote geschenk dat maakt het mogelijk dat we nog steeds Kerk zijn in 2012. En we hebben hele generaties voor ons gezien die met vallen en opstaan hebben geloofd, die vruchten hebben voortgebracht waarvan we kunnen zeggen dat die van Gods Geest zijn. Er zijn ook dingen gebeurd, ook recent, waar het evangelie radicaal iets van vindt. We hebben ook veel zonden te belijden en tegelijkertijd moeten we nieuw enthousiasme vinden voor ons geloof in de omgang met elkaar en om onze roeping in deze tijd waar te maken. Het Jaar van het Geloof is dus geen groot feest met alleen maar vaandels en vlaggen en blaasmuziek. Het is op de eerste plaats, zoals paus Benedictus vraagt, een uitnodiging tot bekering, een nieuw ontdekken van de rijkdom van ons geloof en opnieuw gehoor geven aan wat Jezus van ons vraagt. Bemint God en de naasten als jezelf (cfr. Mt. 22, 34-40).

Ik ben dankbaar dat u vandaag met zovelen gekomen bent. Het is toch een doordeweekse dag en je moet heel veel verkeersaders trotseren om hier te kunnen komen op een tijdstip dat niet gebruikelijk is. We zijn met velen. Velen van u genomen uit het Gods volk, gedoopt en gevormd, en werkelijk met het geloof in het hart. Een grote groep priesters die met mij het herderschap in ons bisdom mag dienen en vervullen. Niet naar ons zelf wijzen maar naar Christus, niet over ons zelf praten maar Zijn woord in onze mond durven nemen.

Broeders en zusters, mogen we bidden dat de Heer ons alles geeft om ook in ons Bisdom Rotterdam kerk te zijn van geloof van liefde en van hoop. En zoals het Evangelie getuigt, geeft de Heer, als we er om vragen, misschien niet altijd zoals wij gedacht hebben en niet altijd volgens onze berekeningen en zeker niet louter langs onze beleidsplannen, maar ten diepste omdat Hij ons niet in de steek laat.

Een keer mocht ik paus Benedictus XVI ontmoeten. Toen was ik net bisschop en we waren met z'n honderdvijftigen op cursus. We mochten hem allemaal een hand geven en toen zei hij: *Die Kirche lebt weil Gott die Kirche liebt, de Kerk leeft omdat God van de Kerk houdt*. Dat is iets om voor open te staan, ons niet op de borst te kloppen maar wel om moed te houden en te vertrouwen. Laten we vandaag in deze eucharistie daarmee opnieuw beginnen en moge ons leven getekend zijn door gemeenschapszin, gedrevenheid in geloof en liefde en bovenal in het vertrouwen dat de Heer aanvult waar het in ons werken en pogen aan ontbreekt. Amen.

DECREET

Samenvoeging van de parochies De Goede Herder (Zoeterwoude Rijndijk/Leiderdorp), St. Jans' Onthoofding (Zoeterwoude Dorp), Lam Gods (Leiden), St. Laurentius (Stompwijk), H. Lodewijk (Leiden), O.L.V. Hemelvaart en St. Joseph (Leiden), Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Leiden) en St. Petrus (Leiden) en de oprichting van de parochie “HH. Petrus en Paulus”

In het kader van de clustervorming praten de parochies De Goede Herder (Zoeterwoude Rijndijk/Leiderdorp), St. Jans' Onthoofding (Zoeterwoude Dorp), Lam Gods (Leiden), St. Laurentius (Stompwijk), H. Lodewijk (Leiden), O.L.V. Hemelvaart en St. Joseph (Leiden), Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Leiden) en St. Petrus (Leiden) met elkaar over verdergaande vormen van samenwerking. Aldus geven zij gehoor aan het diocesane beleid, zoals verwoord in de beleidsnota Samenwerking Geboden 2 en onderschrijven zij aanleiding en doelstelling van dit proces van krachten bundelen. Inmiddels is het moment aangebroken waarop de fusie tussen voornoemde parochies daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. Bij dit alles zijn de parochianen steeds betrokken geweest.

Overeenkomstig en op grond van mijn bevoegdheid daartoe, zoals bepaald in canon 515 van de Codex Iuris Canonici (C.I.C.) en met inachtneming en van toepassing-verklaring van Canon 121 (C.I.C.) heb ik, na verkregen positief advies van de Adviescommissie Pastorale Organisatie d.d. 19 september 2012 en na de Priesterraad, in vergadering bijeen op 25 september 2012, gehoord te hebben, besloten uw parochies samen te voegen, zodat hieruit één nieuwe parochie ontstaat in de zin van Canon 515 (C.I.C.). Met ingang van 1 oktober 2012 voeg ik samen de parochies De Goede Herder (Zoeterwoude Rijndijk/Leiderdorp), St. Jans' Onthoofding (Zoeterwoude Dorp), Lam Gods (Leiden), St. Laurentius (Stompwijk), H. Lodewijk (Leiden), O.L.V. Hemelvaart en St. Joseph (Leiden), Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Leiden) en St. Petrus (Leiden) en richt ik in hetzelfde territorium één nieuwe parochie op die hierbij de naam of de titel “HH. Petrus en Paulus” krijgt. De parochie hoort tot de kring Leiduinen. Als parochiekerk wijs ik aan de kerk van St. Petrus te Leiden.

Overeenkomstig Canon 121 (C.I.C.) verkrijgt de nieuwe parochie met ingang van 1 oktober 2012 alle zaken- en vermogensrechten eigen aan de acht fuserende parochies en neemt zij alle verplichtingen op zich, die op dezen rusten. Hieronder zijn begrepen alle rechten en plichten, schulden en

bezittingen, overeenkomsten en fundaties, hypotheeken, geldleningen e.d., zoals deze overeenkomstig Canon 1283 (C.I.C.) zijn vastgesteld op een inventarislijst, en overigens ook die daarbij niet genoemd zijn doch geacht moeten worden hier eveneens onder te vallen.

Het bestuur van de parochie draag ik op ervoor te zorgen dat alle nodige regelingen voortkomend uit dit besluit naar kerkelijk en naar Nederlands recht worden nageleefd en tevens dat een en ander zal worden vastgelegd in een notariële akte. Aan de notariële akte dienen de brief van de belastingdienst d.d. 30 november 2010 ter zake de overdrachtsbelasting en de brief d.d. 30 november 2007 ter zake de groepsbeschikking (ANBI) te worden gehecht.

Met ingang van 1 oktober 2012 benoem ik de zeereerwaarde heer J.H. Smith tot pastoor (in solidum), de zeereerwaarde heer J.A. van der Bie tot pastoor (in solidum), de eerwaarde heer G.J. Clavel tot diaken en verleen ik kerkelijke zending aan mevrouw drs M.K.M.A. Falke-de Hoogh en de weledelgeleerde heer drs B.R.W. van Pampus tot pastoraal werk(st)er. Aan hen vertrouw ik de pastorale zorg toe in de nieuwe parochie “HH. Petrus en Paulus”.

Eveneens met ingang van 1 oktober 2012 benoem ik tot leden van het bestuur van de parochie “HH. Petrus en Paulus” de weledele heer W.A. van Erp, tevens vice-voorzitter, de weledele heer C.J.M. van Hees, de weledele heer W.M. Hettinga, mevrouw C.E. Steenvoorde-van Delft, de weledele heer R.H.A. Stuurman (eerste secretaris), mevrouw M.A.G. Turk en de weledele heer N. van de Laar. Hun benoeming is conform het “Algemeen Reglement voor het Bestuur van een Parochie”, voor een eerste termijn van vier jaar. Het bestuur zal zelf voor een rooster van aftreden zorg dragen.

Allen die tot 1 oktober 2012 behoren tot de parochies De Goede Herder (Zoeterwoude Rijndijk), St. Jans’ Onthoofding (Zoeterwoude Dorp/ Leiderdorp), Lam Gods (Leiden), St. Laurentius (Stompwijk), H. Lodewijk (Leiden), O.L.V. Hemelvaart en St. Joseph (Leiden), Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Leiden) en St. Petrus (Leiden) verklaar ik vanaf die datum te behoren tot de nieuwe parochie “HH. Petrus en Paulus”. De grenzen van de parochie zullen in een later stadium worden vastgesteld, doch komen overeen met de buitenste begrenzing van de oude parochies.

Dit besluit dient op de gebruikelijke wijze aan de parochianen bekend gemaakt te worden. Binnen de termijn van tien nuttige dagen na betekening van dit decreet kan overeenkomstig Canon 1734 C.I.C. aan mij een verzoek om verbetering of herziening van dit decreet gedaan worden. Als datum voor betekening van dit decreet bepaal ik 1 oktober 2012.

De clustervorming heeft vooral ten doel om krachten vrij te maken voor de eigenlijke en wezenlijke opdracht van elke geloofsgemeenschap om in geloof de Kerk van Christus present te stellen in de samenleving van vandaag, met al zijn complexe vragen, problemen, uitdagingen en mogelijkheden. Bij het realiseren van deze uitdaging wens ik u van harte Gods zegen toe.

Rotterdam, 1 oktober 2012

+ J.H.J. van den Hende
bisschop van Rotterdam

Dr. F.J. Vermeulen
kanselier

DECREET

voor het indelen van het bisdom Rotterdam in twee vicariaten met elk een bisschoppelijk vicaris en het opheffen van het dekenaat Rotterdam, het dekenaat Den Haag en het dekenaat Dordrecht

Johannes van den Hende

door de genade van God en de gunst van de Apostolische Stoel Bisschop van Rotterdam

Aan de priesters, diakens, pastoraal werksters en pastoraal werkers van en werkzaam in het bisdom Rotterdam;

Aan de besturen en de parochianen van de R.-K. parochies in het bisdom Rotterdam;

Aan de besturen van R.-K. caritasinstellingen in het bisdom Rotterdam.

Overwegende

- dat elk bisdom verdeeld dient te worden in onderscheiden delen, dat wil zeggen parochies (can. 374 § 1);
- dat, om de pastorale zorg door gemeenschappelijk handelen te behartigen, meerdere parochies verbonden kunnen worden in bijzondere groeperingen (can. 374 § 2);
- dat de bisschop van Rotterdam, met de benoeming van drie dekens per 1 januari 2007 het bisdom Rotterdam heeft ingedeeld in drie dekenaten, zijnde het dekenaat Rotterdam, het dekenaat Den Haag en het dekenaat Dordrecht, ieder afzonderlijk bestaande uit twee kringen;
- dat, om de organisatie van de pastorale zorg te kunnen voortzetten op een wijze die aangepast is aan de huidige omstandigheden, thans een nieuwe indeling van het bisdom Rotterdam gewenst is;

Gehoord

het kathedrale kapittel, in vergadering bijeen op 17 november 2011 en op 17 februari 2012;

Gelet

op de bepalingen van het kerkelijk recht, in het bijzonder van can. 120 § 1 en can. 123 C.I.C.;

Besluit hierbij

het bisdom Rotterdam in te delen in twee vicariaten met elk een bisschoppelijk vicaris en het dekenaat Rotterdam, het dekenaat Den Haag en het dekenaat Dordrecht op te heffen.

1. Dit besluit wordt van kracht op 1 januari 2013.
2. Met ingang van die datum wordt het bisdom Rotterdam ingedeeld in twee vicariaten, het vicariaat Rotterdam en het vicariaat Den Haag.
3. Met ingang van die datum houden het dekenaat Rotterdam, het dekenaat Den Haag en het dekenaat Dordrecht als verband van parochies op te bestaan. Het bisdom Rotterdam is de enige, algemene en onmiddellijke rechtsopvolger van de voormalige dekenaten.
4. Met ingang van die datum behoren de volgende territoriale en personele parochies tot het vicariaat Rotterdam.

Territoriale parochies

Parochie De Heilige Familie

Omvat de parochiekernen te Achthuizen, Middelharnis, Oud Beijerland, Oude Tonge en Puttershoek

Parochie De Goede Herder

Omvat de parochiekernen Schiedam, Vlaardingen en Maassluis

Parochie HH. Michael en Clemens

Rotterdam

Parochie H. Nicolaas Pieck en Gezellen

Omvat de parochiekernen Brielle, Hellevoetsluis, Rhoon, Rotterdam-Hoogvliet, Rozenburg en Spijkenisse

Parochie H. Theresia van Avila

Omvat de parochiekernen H.I. Ambacht, Zwijndrecht, Dordrecht, Alblasserdam, Papendrecht en Sliedrecht

Federatie Driestromenland

Omvat de parochies Heilige Drie-eenheid (Everdingen, Leerdam, Vianen) en HH. Martelaren van Gorcum (Gorcum, Arkel, Hardinxveld-Giessendam)

Federatie St. Franciscus tussen duin en tuin

Omvat de parochies HH. Martelaren van Gorcum (De Lier), O.L. Vrouw Tenhemelopneming ('s - Gravenzande), H. Egbertus en H. Lambertus (Hoek van Holland), O.L. Vrouw van Goeden Raad (Honselersdijk), H. Andreas (Kwintsheul), Geloofsgemeenschap H. Jacobus (Maasdijk), H. Machutus (Monster), St. Adrianus (Naaldwijk), H. Bartholomeus (Poeldijk), St. Jan de Doper (Wateringen) en St. Joseph (Wateringen)

Federatie IPV - 5

Omvat de parochies St. Paulus' Beking (Capelle a/d IJssel), Maria Koningin (Krimpen a/d IJssel), St. Joseph (Nieuwerkerk a/d IJssel), St. Caecilia (Rotterdam) en vicariaat Ommoord-Zevenkamp (Rotterdam)

Federatie H. Maria Magdalena

Omvat de parochies St. Augustinus (Barendrecht), St. Joris (Ridderkerk), De Emmausgangers (Rotterdam), H. Drie-eenheid (Rotterdam) en O.L. Vrouw van Lourdes (Rotterdam)

Federatie Oostland

Omvat de parochies St. Willibrord (Bergschenhoek), O.L. Vrouw Geboorte (Berkel en Rodenrijs), O.L. Vrouw Visitatie (Bleiswijk), H. Bartholomeus (Nootdorp) en H. Joannes de Dooper (Pijnacker)

Federatie Rotterdam Rechtermaasoever

Omvat de parochies H. Lambertus, HH. Laurentius en Elisabeth, HH. Laurentius en Ignatius, Pax Christi, H. Dominicus, HH. Franciscus en Clara, H. Joseph, O.L. Vrouw Rozenkrans en H. Albertus, H. Nicolaas en De Vier Evangelisten (Rotterdam)

Cluster St. Ursula en O.L. Vrouw van Sion

Omvat de parochies St. Ursula (Delft) en O.L. Vrouw van Sion (Den Hoorn, Maasland en Schipluiden)

Personele parochies

de parochie van de **H. Catharina van Alexandrië** (studentenparochie)

de parochie **St. Nikola Tavelic** (Kroatische parochie)

O.L. Vrouw van de Vrede (Portugeessprekende parochie)

O.L. Vrouw Sterre der Zee (Poolse parochie)

Petrus Donders (Surinaamse parochie)

La Sagrada Familia (Spaanssprekende parochie)

5. Met ingang van die datum behoren de volgende territoriale en personele parochies tot het vicariaat Den Haag.

Territoriale parochies

Parochie H. Augustinus

Omvat de parochiekernen Wassenaar, Katwijk a/d Rijn, Oegstgeest en Voorschoten

Parochie St. Barnabas

Haastrecht

Parochie H. Bartholomeus

Schoonhoven

Parochie St. Jan de Doper

Omvat de parochiekernen Bodegraven, Boskoop, Gouda, Moordrecht, Reeuwijk en Waddinxveen

Parochie St. Maarten

Omvat de parochiekernen Noordwijk, Noordwijkerhout, Sassenheim, Warmond en Voorhout

Parochie H. Nicolaas

Zoetermeer

Parochie Pax Christi

Omvat de parochiekernen Kamerik, Meije en Zegveld, Oudewater en Woerden

Parochie HH. Petrus en Paulus

Omvat de parochiekernen Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude Dorp, Zoeterwoude Rijndijk en Stompwijk

Parochie H. Thomas

Omvat de parochiekernen Alphen a/d Rijn, Hazerswoude Dorp en Hazerswoude Rijndijk

Parochie De Vier Evangelisten

Den Haag (Zuid)

Parochie H. Willibrordus

Omvat de parochiekernen Lisse, Hillegom en De Zilk

Federatie HH. Clara en Franciscus

Omvat de parochies H. Clara (Aarlanderveen, Langeraar, Nieuwkoop, Nieuwveen, Noorden en Zevenhoven) en H. Franciscus (Hoogmade, Woubrugge, Leimuiden, Oude Wetering, Oud-Ade en Rijpwetering)

Cluster Den Haag Noord

Omvat de parochies H. Agnes, H. Antonius Abt, H. Antonius van Padua, H. Driekoningen, H. Ignatius van Loyola, H. Jacobus de Meerdere en H. Willibrord te Den Haag

Cluster Vlietstreek

Omvat de parochies St. Maarten (Voorburg), De Verrezen Christus (Voorburg), Trinitas (Leidschendam) en H. Bonifatius (Rijswijk)

Personele parochies

Parochie *Church of Our Saviour* (Engelssprekende parochie) \

Tous les Saints (Franssprekende parochie)

Moge dit besluit bijdragen tot het heil van de gelovigen in het bisdom Rotterdam.

Rotterdam, d.d. 1 december 2012

+ J.H.J. van den Hende
Bisschop van Rotterdam

Dr. F.J. Vermeulen
kanselier

BRIEF

van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende aan de pastoors en andere priesters, aan de diakens en aan de pastoraal werk(st)ers van en in het bisdom Rotterdam, betreffende de viering van de driedaagse van Pasen, november 2012

De bisschoppen van Nederland hebben samen een brief geschreven over de viering van de driedaagse van Pasen, het paastriduum. Als bisschop wil ik met een begeleidend schrijven de brief over het paastriduum onder uw aandacht brengen. Ik nodig u uit om de brief over het triduum te bestuderen en te bespreken en de viering van de driedaagse van Pasen in uw midden hierop af te stemmen. De brief van de bisschoppen vormt met twee bijlagen één klein boekje, uitgegeven door de Nationale Raad voor de liturgie (NRL).

Kruisdood en verrijzenis van Christus, kern van ons geloof

In het liturgisch jaar is het paastriduum (de driedaagse van Pasen) de belangrijkste viering van ons geloof. De viering van het sterven en verrijzen van Christus is essentieel. De apostel Paulus schrijft aan de christenen van zijn tijd: “Ik had mij voorgenomen u geen andere wetenschap te brengen dan die van Jezus Christus en zijn kruis” (1Kor. 2,2), en: “Wanneer Christus niet is verrezen, is onze prediking zonder inhoud en uw geloof eveneens” (1Kor. 15, 14). In de loop van het kerkelijk jaar is Pasen ‘het feest der feesten’, zo beklemtoont de brief.

Paastriduum één geheel

De eucharistie op Witte Donderdag wordt niet afgesloten met de zegen en wegzending. Daarentegen wordt het altaar ontdaan van kaarsen, kruis, etc. ten teken van de ontlediging van Christus. Elders in de kerk wordt het heilig sacrament bewaard. Gelovigen omringen de Heer met aanbidding in stilte. Het paastriduum wordt voortgezet in de plechtigheden van Goede Vrijdag, beginnend zonder kruisteken en begroeting. In plaats daarvan is er stilte en volgt onmiddellijk het openingsgebed. De herdenking van het lijden en sterven van de Heer eindigt met een gebed over het volk en na een dag in stilte opent de paaswake met de lichtritus van het vuur en de paaskaars. Uiteindelijk sluit de paaswake af met de zegen en wegzending. Aldus vormen de viering van Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Pasen één geheel: de driedaagse van Pasen.

Alle geledingen van Gods Volk bijeen

In de afgelopen tijd zijn in het kader van SG 2 de meeste parochies in ons bisdom tot nieuwe parochies samengevoegd dan wel in clusterverband intens gaan samenwerken. De inzet van de brief over het paastriduüm is om de driedaagse van Pasen zodanig te vieren dat alle geledingen van het Volk van God zich verzamelen, dat wil zeggen dat parochies en parochieverbanden samenkomen voor de viering van de driedaagse van Pasen rond een priester, samen met andere leden van een pastoraal team.

Op diocesaan niveau bestaat sinds jaar en dag ook een dergelijke beweging bij de Chrismamis, wanneer alle geledingen uit het bisdom bijeenkomen rond de bisschop en de priesters voor de wijding van het chrisma en de zegening van de catechumenenolie en de ziekenolie. En onlangs mochten we die gezamenlijkheid ook beleven in de eucharistieviering in Schiedam bij de opening van het Jaar van het geloof.

Verbondenheid in geloof en gebed

In alle kerken en kapellen, ook waar niet de driedaagse viering van Pasen (Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Paaswake) wordt gehouden, kunnen gelovigen worden uitgenodigd om samen het getijdengebed te bidden of om deel te nemen aan zogeheten ‘vroomheidsoefeningen’ zoals het bidden van de kruisweg.

In kerken en kapellen waar geen paastriduüm en derhalve geen paaswake plaatsvindt, kan tijdens de eerstvolgende zondagsviering een korte ritus gehouden worden om de paaskaars en het doopwater, die in een andere kerk werden gezegend, te ontvangen (zie bijlage I).

Pasen in het Jaar van het geloof

De bedoeling is om de brief over het paastriduüm en daarmee de rijkdom van het paasfeest te bespreken met de moderatoren in de vergadering van het moderatorenoverleg op 13 december a.s. Daartoe werd al tijdens een vorige vergadering aan de aanwezige moderatoren de brief van het paastriduüm uitgereikt. Moge in het Jaar van het geloof, de viering van het paastriduüm onze band met Christus, de opgestane Heer, versterken en ons gezamenlijk geloof in de verrijzenis verdiepen.

Met vriendelijke groet en Gods Zegen,

+ J. van den Hende
Bisschop van Rotterdam

BENOEMINGEN EN ONTSLAGEN

1 juli 2012

N.C. Hofstede o.carm, eervol ontslag als administrator van de parochie H. Theresia van Avila te Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Alblasserdam en Hendrik Ido Ambacht.

Drs. T.F.M. Visser, eervol ontslag als pastor van de parochie Sint Ursula te Delft en benoeming als pastoor van de parochie H. Theresia van Avila te Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Alblasserdam en Hendrik Ido Ambacht.

Drs. J.A.J. Eijken, eervol ontheffing van de kerkelijke zending als pastoraal werker van de parochie Onze-Lieve-Vrouw van Sion te Den Hoorn, Maasland en Schipluiden en goedkeuring en zending als pastoraal werker (fulltime) in de parochie H. Antonius Abt te Den Haag-Scheveningen.

Dr. Ir. M.P. Remery, eervol ontslag als parochievicaris van de parochies H. Lodewijk, St. Petrus en O.L. Vrouw Hemelvaart/St. Joseph te Leiden.

9 juli 2012

Mw. M.J.S. Heikens MEd, goedkeuring en zending als pastoraal werkster in Federatie Oostland te Pijnacker, Nootdorp, Bergschenhoek, Berkel en Rodenrijs en Bleiswijk voor 3 maanden.

24 juli 2012

L.A.M. Banning, benoeming tot ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

Zuster D. Brugs op, benoeming tot ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

Drs. F.A.J. Olsthoorn, benoeming tot ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

F.A.M. Somerwil, eervol ontslag als ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

15 augustus 2012

Mw. drs. M.J.T.M. Roosen-van der Lans, goedkeuring en zending als geestelijk verzorgster in Verpleeghuis Antonius Binnenweg en het Laurens Regio Centrum te Rotterdam.

1 september 2012

J. Tokalic ofm, benoeming tot pastor in de Kroatische parochie Nikola Tavelic te Rotterdam.

B.R.W. van Pampus, goedkeuring en zending als pastoraal werker in het cluster Leiden e.o.

14 september 2012

E.A.M. van der Vaart, eervol ontslag als lid van de Diocesane Commissie Roepingenpastoraal van het bisdom Rotterdam.

23 september 2012

I. Jurisic ofm, eervol ontslag als pastor uit de Kroatische parochie Nikola Tavelic te Rotterdam.

25 september 2012

A.J. van Deelen, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

Mr. R.J.W. Franken, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

Dr. Ir. J.P.F. Glas, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

26 september 2012

W.P.J. Bakker, benoeming tot kanunnik van het Kathedraal Kapittel van het bisdom Rotterdam voor een termijn gedurende het lidmaatschap van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam.

Th.J.J. van Steekelenburg, benoeming tot kanunnik van het Kathedraal Kapittel van het bisdom Rotterdam voor een termijn gedurende het lidmaatschap van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam.

T.F.M. Visser, benoeming tot kanunnik van het Kathedraal Kapittel van het bisdom Rotterdam voor een termijn gedurende het lidmaatschap van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam.

1 oktober 2012

H.L.J. Spaan eervol ontslag als pastoor van de parochie O.L. Vrouw van Sion te Den Hoorn, Maasland en Schipluiden en benoeming tot pastoor van de parochie Pax Christi te Woerden, Kamerik, Meije-Zegveld en Oude Water.

B.H.A. Bolmer ofm benoeming tot pastoor van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Mgr. Dr. H.A. Verbakel benoeming tot pastor van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Drs. J.M.J.P. Lamberts benoeming tot diaken van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Mw. Drs. E.M. Beerends-Orie, goedkeuring en zending als pastoraal werkster van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Mw. J.J.M. de Boer-Jacobs, goedkeuring en zending als pastoraal werkster van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Dr. P.A.H.M. Mantelaers, goedkeuring en zending als pastoraal werker van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Mw. Drs. I.P.A. Elling-Knoop, eervol ontslag als pastoraal werkster uit de parochie Lam Gods te Leiden (vervroegd met pensioen).

L.A.M. Banning, benoeming tot priester-assistent in de parochie H.H. Petrus en Paulus te Leiden e.o.

L. van Ulden ofm, benoeming tot priester-assistent in de parochie H.H. Petrus en Paulus te Leiden e.o.

G.J. Clavel, benoeming tot diaken in de parochie H.H. Petrus en Paulus te Leiden e.o.

Drs. A.P.G.M. Peters ofm, eervol ontslag als lid van de Stuurgroep Vieren van het bisdom Rotterdam.

10 oktober 2012

H.M. de Blécourt, eervol ontslag als ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

J.J.M. Batist, benoeming tot ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

17 oktober 2012

Mw. M.J. Speckens-van Tuyl, eervol ontslag als lid van de Diocesane Werkgroep Mentoraat van het bisdom Rotterdam.

1 november 2012

J.H.M. Kroft, benoeming tot lid van de Diocesane Caritas Instelling voor een eerste termijn van vier jaar.

P.J. Smits, eervol ontslag als lid (in de functie van penningmeester) van de Diocesane Caritas Instelling.

Drs. J.T.A.M. Berkhout, benoeming tot lid van de Diocesane Caritas Instelling voor een derde termijn van vier jaar.

27 november 2012

Drs. H.A.M. Delemarre, eervol ontheffing kerkelijke zending uit de Psycho-Medisch centrum Parnassia te Den Haag (met pensioen).

19 december 2012

Ir. H. Klompenhouwer BNA, eervol ontslag als lid van de Diocesane Commissie Kerk, Interieur en Kunst van het bisdom Rotterdam.

NECROLOGIE

Gerardus Laurentius Maria Paardekooper

geboren op 9 juni 1934 te 's-Gravenhage en priester gewijd op 23 mei 1959.

Gerard Paardekooper was na zijn wijding achtereenvolgens kapelaan in de parochies te Sassenheim (1959), Vlaardingen (1961), Waddinxveen (1963) en 's-Gravenhage. Op 1 februari 1981 volgde zijn pastoorsbenoeming in de parochie O.L.V. van Altijddurende Bijstand te 's-Gravenhage. Op 16 oktober 1984 werd hij benoemd tot pastoor van de parochies H. Laurentius en De Moeder Gods te Voorschoten. In dit ambt werd hem op eigen verzoek op 1 januari 2011 eervol ontslag verleend; daarmee verkreeg hij tevens ontslag uit de gewone ambtsbediening en ging hij met emeritaat.

Pastoor Paardekooper heeft zich meer dan 50 jaar als priester van het bisdom Rotterdam ingezet. Voor zijn betrokkenheid, invoelingsvermogen en trouw aan de Kerk zijn wij hem veel dank verschuldigd.

Een speciaal woord van dank aan allen in de parochiekern H. Laurentius en Moeder Gods te Voorschoten, die Gerard Paardekooper de afgelopen tijd met veel liefde en zorg hebben omringd. Het zal voor Gerard hebben gevoeld als de bevestiging dat hij als priester midden in de gemeenschap mocht staan. Onze dank gaat ook uit naar de Zusters Dominicanessen van Voorschoten. Gerard Paardekooper was een priester met groot vertrouwen in de capaciteiten van zijn parochianen. Hij was onopvallend aanwezig, had een passend gevoel voor humor en wist menig feest te verlevendigen met een lied, met zijn oprechte aandacht en belangstelling. Het is bijzonder hoe hij door alle jaren van veranderingen heen de mensen raakte met zijn woorden, zijn eenvoud. Hij verstond de tekenen des tijds en ondernam nieuwe initiatieven tot opbouw van de Kerk. Bij dat alles werd hij geïnspireerd door zijn naamheiligen Maria en Laurentius.

Op maandagavond 29 oktober 2012 is hij na een ernstig ziekbed, en voorzien van het Sacrament der zieken overleden.

FREDERIK AMBROSIUS MARIA SOMERWIL

Geboren op 27 oktober 1938 te 's-Gravenhage en priester gewijd op 23 mei 1964.

Ferry Somerwil was na zijn wijding achtereenvolgens kapelaan in de parochies H. Hildegardis te Rotterdam (1964), St. Pancratius te Sassenheim (1965), en St. Jozef Wassenaar (1968). Op 1 januari 1977 volgde zijn pastoorsbenoeming in deze parochie. Op 1 oktober 1982 werd hij benoemd tot pastoor van de parochie O.L.V. ten Hemelopneming in Voorburg en met ingang van 1 oktober 1994 benoemd tot pastoor van de Parochie Allerheiligst Sacrament te 's-Gravenhage. Op 1 januari 2001 werd pastoor Somerwil benoemd tot pastoor van de parochies H. Pius X, St. Bonifacius en H. Geest te Alphen aan den Rijn. Uit dit ambt werd hem op eigen verzoek op 1 juli 2005 eervol ontslag verleend; daarmee verkreeg hij tevens ontslag uit de gewone ambtsbediening en ging hij met emeritaat.

Pastoor Somerwil heeft in zijn lange pastoraat steeds geprobeerd om de parochianen pastoraal nabij te zijn en hun lief en leed te delen. Hij deed dat in een periode dat in Kerk en samenleving veel in beweging was en veel van de werkers in de Wijngaard van de Heer werd gevraagd. Zijn inzet was erop gericht dat de parochies, die aan zijn zorgen werden toevertrouwd, zichzelf zouden leren verstaan als biddende en vierende gemeenschap rond de levende Heer, die met ons is alle dagen.

Na zijn emeritaat bleef hij assistenties verlenen en was hij met een benoeming als priester betrokken bij Huize Duinstede in Wassenaar. In zijn brief aan de bisschop, waarin hij vroeg met emeritaat te mogen gaan, noemde hij de gave van de Eucharistie een groot goed en hoewel veel parochianen geschikt en geaccepteerd zijn om in gebed en meditatie voor te gaan, vond hij het niet verantwoord om de mensen nodeloos verstoken te laten van de viering van de Eucharistie. Jarenlang bleek zijn inzet voor de diocesane werkgroep liturgie en later de diocesane beleidscommissie liturgie, kerkmuziek en kerkelijke kunst. Ook was hij in 2011 vóór zijn ziek zijn nog lid van de diocesane werkgroep ziekzoekers.

Op vrijdag 21 december 2012 is hij na een ernstige ziekte, voorzien van het H. Sacrament der zieken, overleden.

INHOUD

Jaargang 57 juli-december 2012 Nummer 3-4

EEN GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING van kerken in Nederland	57
ONDERLINGE TOENADERING ROND DE DOOP Een verklaring	59
DECREET voor de oprichting van de interdiocesane strafrechtbank van de eerste instantie in de Nederlandse Kerkprovincie	64
DECREET voor de oprichting van de interdiocesane strafrechtbank van de tweede instantie in de Nederlandse Kerkprovincie	66
PROTOCOL EN FORMULIER navraag antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt	68
PROTOCOL inzake het navragen van de antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt	69
FORMULIER navraag antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten1 voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt.....	72
HOMILIE van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende ter gelegenheid van de opening van het Jaar van het Geloof, Basiliek H. Liduina en Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans te Schiedam, 11 oktober 2012	75
DECREET samenvoeging van de parochies De Goede Herder (Zoeterwoude Rijndijk/Leiderdorp), St. Jans' Onthoofding (Zoeterwoude Dorp), Lam Gods (Leiden), St. Laurentius (Stompwijk), H. Lodewijk (Leiden), O.L.V. Hemelvaart en St. Joseph (Leiden), Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Leiden) en St. Petrus (Leiden) en de oprichting van de parochie "HH. Petrus en Paulus"	80
DECREET voor het indelen van het bisdom Rotterdam in twee vicariaten met elk een bisschoppelijk vicaris en het opheffen van het dekenaat Rotterdam, het dekenaat Den Haag en het dekenaat Dordrecht ..	83

BRIEF van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende aan de pastoors en andere priesters, aan de diakens en aan de pastoraal werk(st)ers van en in het bisdom Rotterdam, betreffende de viering van de driedaagse van Pasen, november 2012	89
BENOEMINGEN EN ONTSLAGEN	92
NECROLOGIE	96

Bisdom Rotterdam

Koningin Emmaplein 3

3016 AA Rotterdam

Tel. (010) 281 51 71

Fax (010) 436 71 90

E-mail info@bisdomrotterdam.nl

www.bisdomrotterdam.nl

NL30 INGB 0000 4643 04

RK BISDOM ROTTERDAM